

Powiatowa Stacja Sanitarno–Epidemiologiczna
w Koszalinie

Informacja

Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego
o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
powiatu koszalińskiego za rok 2021

Koszalin, kwiecień 2022r.

Spis treści

1. WSTĘP	3
2. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŹNYCH	4
2.1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	4
2.2. Realizacja szczepień ochronnych	7
2.3. Stan sanitarno-techniczny podmiotów działalności leczniczej	8
3. STAN SANITARNO-PORZADKOWY.....	9
3.1. Zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia	9
3.2. Pływalnie i baseny	21
3.3. Kąpieliska i miejsca wykorzystywane do kąpieli	22
3.4. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.....	24
4. BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA	27
4.1. Zakłady produkcji żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz produktów kosmetycznych	29
4.2. Zakłady obrotu żywnością, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz produktów kosmetycznych.....	30
4.3. Zakłady żywienia zbiorowego otwartego.....	31
4.4. Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego.....	31
4.5. System wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach RASFF - RAPID ALERT SYSTEM FOR FOOD AND FEED	32
4.6. Nadzór nad obrotem grzybami świeżymi i przetworami	32
5. ŚRODOWISKO PRACY I CHOROBY ZAWODOWE	33
5.1. Charakterystyka ogólna.....	33
5.2. Ocena narażenia zawodowego na czynniki szkodliwe w środowisku pracy.....	33
5.3. Ocena narażenia zawodowego na czynniki rakotwórcze lub mutagenne w środowisku pracy	34
5.4. Ocena narażenia zawodowego na czynniki biologiczne w środowisku pracy	34
5.5. Substancje i mieszaniny chemiczne, w tym produkty biobójcze, leki cytostatyczne i prekursorzy narkotyków	35
5.6. Nadzór nad środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi	
5.7. Choroby zawodowe.....	35
5.8. Działalność profilaktyczna	35
6. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY.....	36
7. HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY.....	38
7.1. Działalność pokontrolna i higiena procesu nauczania	39
7.2. Wypoczynek dzieci i młodzieży na terenie powiatu	41

8. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA	41
8.1. Główne programy prozdrowotne	42
8.2. Główne akcje	44

1. WSTĘP

W 2021 roku sytuacja epidemiczna w kraju w ogromnym stopniu zdeterminowała działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w kierunku walki z rozprzestrzenianiem się zakażeń wirusem Sars-Cov-V2 i na wiele tygodni spowodowała zaangażowanie w te działania większości zasobów kadrowych Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Koszalinie. Jednocześnie wprowadzone przepisami prawa obostrzenia, nakazy i zakazy spowodowały konieczność sprawdzania przestrzegania ich przez przedsiębiorców na nadzorowanym terenie. Zmiany i ograniczenia w funkcjonowaniu urzędu, mające zmniejszyć ryzyko rozprzestrzeniania się wirusa zarówno wśród pracowników PSSE jak i interesantów oraz osób kontrolowanych, było przyczyną czasowego zminimalizowania lub zawieszenia niektórych działań nadzorowych. Z powyższych względów w roku 2021 zarówno liczba kontroli wynikających z działań poszczególnych komórek organizacyjnych znacząco się zmniejszyła. Nie było możliwe również zrealizowanie wszystkich założonych planów i zamierzeń. W 2021r. bardzo duży nacisk nałożona na działalność kontrolno - represyjną w zakresie realizowania obowiązków wynikających z wprowadzeniem na terytorium RP stanu epidemii.

Statutowe działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej ukierunkowane były niezmiennie na realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku oraz warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne. Celem działań była ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych. W przypadku zaistnienia sytuacji kryzysowych, w tym zagrożeń epidemiologicznych działa system powiadamiania alarmowego, a w sytuacji stwierdzenia żywności stanowiącej ryzyko dla zdrowia lub życia ludzi – system wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt RASFF.

W celu kształtowania postaw i zachowań prozdrowotnych, Państwowa Inspekcja Sanitarna inicjowała, organizowała, koordynowała i nadzorowała działalność oświatowo-zdrowotną, która objęła realizację programów edukacyjnych oraz kampanii społecznych w zakresie promocji zdrowego stylu życia.

W 2021r. zrealizowano na terenie miasta Koszalina główne kierunki działania zawarte w założonych planach tj.:

- prowadzono działania przeciwepidemicznych związane z rozprzestrzenianiem się epidemii COVID-19, obejmujących nadzór epidemiologiczny oraz działalność oświatową, a także represyjno-kontrolną związaną z przestrzeganiem nakazów obowiązujących w trakcie pandemii,
- prowadzono nadzór na realizacją Programu Szczepień Ochronnych na 2021r.
- sprawowano bieżącą działalność przeciwepidemiczną w zakresie zakażeń i chorób zakaźnych, w tym w szczególności COVID-19,
- sprawowano nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz produktów kosmetycznych,

- sprawowano nadzór nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz wody w kąpieliskach, miejscach wykorzystywanych do kąpieli i na pływalniach,
- prowadzono nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy,
- sprawowano nadzór nad ustawowym zakazem wytwarzania lub wprowadzania do obrotu produktów stwarzających zagrożenia życia lub zdrowia ludzi,
- sprawowano nadzór nad warunkami higieniczno-sanitarnymi obiektów użyteczności publicznej oraz nad warunkami higieniczno-sanitarnymi w obszarze postępowania ze zwłokami i szczątkami,
- nadzorowano warunki higieniczno-sanitarne w placówkach oświatowo-wychowawczych oraz wyższych uczelniach, placówkach wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży, żłobkach i klubach dziecięcych oraz sprawowano nadzór w zakresie higieny procesów nauczania i wychowania,
- inicjowano, organizowano, koordynowano i nadzorowano działalność w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób, upowszechniano materiały informacyjne z zakresu wpływu środków zastępczych na zdrowie ludzi.

2. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŹNYCH

2.1. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych

W 2021 roku na terenie powiatu koszalińskiego zarejestrowano 5802 przypadki zachorowań na choroby zakaźne i zatrucia. W stosunku do 2020 roku nastąpił wzrost zachorowań o 4062 przypadki. Hospitalizowano 286 osób. Na znaczny wzrost zachorowań miała wpływ pandemia zakażeń koronawirusem Sars-CoV-2. Nie odnotowano zachorowań na grypę i zakażenia grypopodobne.

Zarejestrowano 95 zgonów osób dorosłych z powodu chorób zakaźnych w tym:

- jeden zgon z powodu zapalenia jelita cienkiego i grubego z powodu *Clostridium difficile*,
- jeden zgon z powodu gruźlicy płuc,
- 93 zgony z powodu zakażenia Sars-CoV-2.

COVID-19

W 2021r. zarejestrowano 5499 przypadków zachorowań na Covid-19. Hospitalizowano 252 osoby. Zmarły 93 osoby dorosłe. Zarejestrowano 17 ognisk zakażenia SARS CoV-2. Ogniska wystąpiły w zakładach pracy, placówkach opiekuńczych, placówkach oświatowo-wychowawczych, miejscach wypoczynkowych na terenie każdej z gmin.

Borelioza z Lyme

Nastąpił wzrost zachorowań o siedem przypadków w stosunku do roku 2020. Ogółem, w roku sprawozdawczym zarejestrowano 16 przypadków zachorowań. Nikogo nie hospitalizowano.

Gruźlica

Gruźlicę płuc rozpoznano u trzech pacjentów, z czego hospitalizowano jednego pacjenta. Pojedyncze zachorowania wystąpiły w gminie Sianów, Będzino i Mielno. Z powodu gruźlicy płuc zarejestrowano jeden zgon.

Grypa sezonowa i grypa wywołana wirusem A/H1N1/

Zachorowań nie rejestrowano.

Wirusowe zapalenie wątroby.

Zachorowań nie rejestrowano.

Zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu.

Zachorowań nie odnotowano.

Encefalopatie gąbczaste

Zachorowań nie rejestrowano.

Inwazyjna choroba meningokokowa

Zachorowań nie rejestrowano.

Choroby przenoszone drogą płciową.

Zachorowań nie rejestrowano.

Zakażenie HIV/choroba AIDS

Zachorowań nie rejestrowano.

Choroby wieku dziecięcego.

Ospa wietrzna- zarejestrowano 74 przypadki zachorowania, najczęściej w gminie Polanów – 57 przypadków. W pozostałych gminach zachorowania utrzymywały się na tym samym poziomie po 2 – 3 zachorowania. Osoby chore nie wymagały hospitalizacji.

Płonica- szkarlatyna - odnotowano trzy przypadki. Zachorowania dotyczyły dzieci do 14 roku życia i wystąpiły pojedynczo w gminie Polanów, Świeszyno i Mielno.

Nie rejestrowano zachorowań na ostre porażenie wiotkie u dzieci do lat 14, krztusiec, odrę, różyczkę oraz nagminne zapalenie przyusznic.

Pokąsania przez zwierzęta podejrzane o zakażenie wścieklizną.

Ogółem zarejestrowano 69 osób pokąsanych, w tym 14 dzieci do lat 14-tu. Najwięcej 20 przypadków pokąsań zarejestrowano na terenie gminy Mielno. Najmniej pokąsań przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę, zarejestrowano na terenie gminy Biesiekierz – cztery przypadki. Ogółem do szczepień p/wściekliznie zakwalifikowano 12 osób, w tym jedno dziecko do 14 roku życia.

Zatrucia i zakażenia pokarmowe.

Nastąpił wzrost liczby zachorowań na salmonellozę z ośmiu przypadków w roku 2020 do 28 w roku 2021. Odnotowano jedno ognisko zbiorowego zachorowania wywołanego przez pałeczkę Salmonella.

Zatrucia pokarmowe - Salmonelloza.

Ogółem wystąpiło 28 przypadków zachorowań w tym w:

- 15 przypadkach czynnikiem etiologicznym w była pałeczka Salmonella Enteritidis,
- 1 przypadku Salmonella z gr. DO,
- 1 przypadku Salmonella Enterica susp. Enterica BO,
- 11 przypadkach salmonella była prawdopodobna.

Najwięcej zachorowań wystąpiło w gminie Polanów - 24 przypadki. Hospitalizowano cztery osoby.

Wirusowe zakażenie jelitowe.

W 2021r. odnotowano 76 zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe to jest o 68 więcej w stosunku do 2020r. Ogółem hospitalizowano 19 osób. Przyczyną wzrostu zachorowań było wystąpienie trzech ognisk. Najwięcej zachorowań wystąpiło w gminie Mielno – 39 przypadków. W pozostałych gminach zarejestrowano: 19 przypadków w gminie Bobolice, pięć przypadków w gminie Sianów i Biesiekierzu, cztery przypadki w gminie Polanów, dwa przypadki w gminie Manowo i po jednym przypadku w gminie Świeszyno i Będzino. W 13 przypadkach zachorowania dotyczyły dzieci do lat 2, które hospitalizowano. Najwięcej zachorowań wywołanych było przez norowirusy i rotawirusy.

Biegunki i zapalenia żołądkowo – jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu

Zarejestrowano wzrost liczby zachorowań z 33 przypadków w 2020 roku do 57 przypadków w roku sprawozdawczym. Hospitalizowano jedno dziecko. W 11 przypadkach zachorowania dotyczyły dzieci do lat dwóch, leczonych ambulatoryjnie. Najwięcej zachorowań odnotowano w gminie Sianów – 21 przypadków i gminie Mielno- 20 przypadków.

Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową

W 2021 roku na terenie powiatu koszalińskiego zarejestrowano cztery ogniska zbiorowego zachorowania z objawami z przewodu pokarmowego.

Pierwsze wystąpiło w miesiącu kwietniu na terenie gminy Bobolice w placówce opiekuńczej wśród dzieci korzystających z posiłków dostarczanych przez firmę cateringową. Narażonych było 30 osób, w tym 24 dzieci. Objawy wystąpiły u 17 dzieci. W wyniku prowadzonego dochodzenia epidemiologicznego wykluczono pokarm jako nośnik zakażenia. W materiale pobranym od chorych dzieci stwierdzono obecność antygenów norowirusów.

Drugie ognisko, wystąpiło w lipcu 2021 roku, wśród wczasowiczów jednego z ośrodków w gminie Mielno. Narażone były 144 osoby, w tym 44 dzieci do 14-go roku życia. Zachorowało osiem osób, w tym troje dzieci. Źródła zakażenia nie ustalono. W próbkach materiału

pobranego do badania od dzieci z objawami stwierdzono obecność antygenów norowirusów. Pobrano do badań próbki pokarmowe oraz wymazy sanitarne z rąk personelu i sprzętu produkcyjnego. Wyników badań wymazów sanitarnych nie kwestionowano. Czynności kontrolne wykazały nieprawidłowości w bieżącym stanie sanitarnym. Za powyższe osobę odpowiedzialną ukarano mandatem karnym.

Trzecie ognisko zbiorowego zachorowania z objawami ze strony przewodu pokarmowego, wystąpiło wśród gości przyjęcia weselnego zorganizowanego w gminie Polanów w miesiącu sierpniu 2021r.. Ogółem narażonych było 70 osób dorosłych. Zachorowały 23 osoby. Ustalonym źródłem zakażenia był tatar z surowym jajkiem – w badanej próbce potwierdzono obecność pałeczek Salmonella. Czynnikiem etiologicznym wyizolowanym od osób chorych była pałeczka Salmonella Enteritidis, potwierdzona u 11 osób. W związku z niebezpieczeństwem zagrożenia życia lub zdrowia zgłoszono zawiadomienie o prawdopodobnym popełnieniu przestępstwa do Komendy Miejskiej Policji w Koszalinie przez organizatora uroczystości.

Czwarte ognisko zbiorowego zachorowania wystąpiło wśród uczestników turnusu w jednym z ośrodków rehabilitacyjno-wypoczynkowych w Mielnie w miesiącu wrześniu 2021r. Narażonych było 128 osób dorosłych. Źródła zakażenia nie ustalono. Czynnikiem etiologicznym uzyskanym z pobranego materiału do badania był norowirus. Pobranych próbek wymazów sanitarnych z rąk pracowników, powierzchni sprzętu nie kwestionowano.

2.2 Realizacja szczepień ochronnych

Szczepienia ochronne w powiecie koszalińskim realizowało 10 świadczeniodawców w 17 punktach szczepień. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 20 kontroli. Zakres kontroli obejmował dystrybucję preparatów szczepionkowych, wykonawstwa obowiązkowych szczepień ochronnych, zgłaszanie niepożądanych odczynów poszczepiennych oraz środowisk osób uchylających się od szczepień.

Propagowano szczepienia zalecane w ramach których profilaktycznie zaszczepiono:

- 14 osób przeciwko tężcowi,
- 1486 osób przeciwko grypie, w tym w poszczególnych grupach wiekowych: 0-4 lat – 18 dzieci, 5-14 lat – 58 dzieci, 15-64 lat – 613 osób, 65 i powyżej – 797 osób.

Wg jednostek chorobowych z grup ryzyka zaszczepiono:

- błonica - 4 osoby w grupie wiekowej powyżej 30 lat,
- krztusiec - 4 osoby w grupie wiekowej powyżej 30 lat,
- poliomyelitis - 3 osoby w grupie wiekowej powyżej 30 lat,
- dur brzuszny - 8 osób w grupie wiekowej powyżej 20 lat,
- ospa wietrzna – 126 osób w grupie wiekowej 0-11 lat,
- zakażenie Neisseria meningitidis – 58 osób w grupie wiekowej 0-19 lat,
- Streptococcus pneumoniae – 41 osób, w tym; 0-19 lat – 27 dzieci, 20-29 - 1 osoba, powyżej 30 lat – 13 osób,
- wirusowe zapalenie wątroby typu A- 7 osób w tym; 0-19 lat – 3 dzieci, 20 i powyżej – 4 osoby
- zakażenie wirusem brodawczaka ludzkiego – ogółem 13 osób, w tym w grupie wiekowej 10-14 lat- 10 osób, w grupie 15-149 lat – 3 osoby.

W roku sprawozdawczym podmioty lecznicze zgłosiły jeden przypadek poważnego niepożądanego odczynu poszczepiennego, który wystąpił u dziecka po jednoczesnym podaniu dwóch preparatów szczepionkowych - Prevenar 13 i Hexacima. U dziecka niepożądany odczyn charakteryzował się temperaturą do 40,5°C, sennością i apatycznością. Dziecko było poddane hospitalizacji, po której nastąpił pełny powrót do zdrowia.

W przypadku szczepień ochronnych przeciwko COVID-19 odnotowano pięć niepożądanych odczynów poszczepiennych, w tym dwa poważne nie wymagające hospitalizacji. Zgonów po szczepieniu przeciw COVID-19 nie odnotowano.

2.3 Stan sanitarny i techniczny podmiotów działalności leczniczej

Na koniec 2021 roku w ewidencji sekcji znajdowało się 67 podmiotów działalności leczniczej, w tym:

- 34 ambulatoryjnych podmiotów leczniczych,
- 17 indywidualnych praktyk lekarskich,
- 7 indywidualnych praktyk pielęgniarek,
- 9 podmiotów stacjonarnych, innych niż szpitale.

Podmioty stacjonarne, to zakłady rehabilitacji leczniczej zorganizowane w istniejących ośrodkach czasowo-wypoczynkowych w Mielnie (Afrodyta, Unitral, Albatros, Sofra, ORW Snoch Zakład Rehabilitacji), w Chłopach (Euromed), w Sarbinowie (Adhara, Sofia, Flisak).

Indywidualne praktyki lekarskie prowadzono na bazie istniejących pomieszczeń w podmiotach leczniczych lub w pomieszczeniach własnych, które spełniały wymagania higieniczno-sanitarne. Praktyki lekarskie zlokalizowane były w Bobolicach, Manowie, Sianowie, Mielnie, Sarbinowie, Dobrzycy, Rosnowie, Boninie, Biesiekierzu, Będzinie i Konikowie.

W gabinetach profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej mieszczących się w szkołach usługi medyczne świadczyły podmioty lecznicze, którym te placówki podlegały. Natomiast Szkoły w Rosnowie, Manowie i Boninie objęte były opieką medyczną prowadzoną w ramach indywidualnej praktyki pielęgniarskiej.

Stan techniczny podmiotów działalności leczniczej.

Zarówno podmioty lecznicze jak i indywidualne praktyki lekarskie były w dobrym stanie technicznym. W 2021r. rozpoczęto remont pomieszczeń NZOZ „Będzino” w Będzinie, obejmujący wymianę podłóg, mebli, odnowienie ścian. Planowane zakończenie prac – kwiecień 2022.

Utrzymanie bieżącej czystości i porządku.

Utrzymaniem czystości w jednostkach ochrony zdrowia zajmowały się: firmy profesjonalne oraz personel pomocniczy zatrudniony przez podmioty lecznicze. W indywidualnych praktykach lekarskich pomieszczenia sprząтали lekarze lub personel przez nich zatrudniony. Zarówno w zakładach, jak i w pomieszczeniach prowadzenia indywidualnych praktykach wydzielono pomieszczenia porządkowe do przechowywania sprzętu do sprzątan.

Odpady medyczne segregowano w zależności od stopnia ich niebezpieczeństwa. Segregacja obejmowała:

- odpady medyczne ostre, usuwane do sztywnych, odpornych na działanie wilgoci pojemników,
- odpady nieostre, zanieczyszczone materiałem organicznym, usuwane do worków koloru czerwonego, traktowane jako odpady medyczne niebezpieczne.

Odpady pochodzenia medycznego z powiatu koszalińskiego odbierały specjalistyczne firmy.

Sterylizacja.

W przychodniach i indywidualnych praktykach stomatologicznych wyjaławianie odbywało się w sterylizatorach parowych. Badania w kierunku skuteczności procesów sterylizacji prowadzono testami biologicznymi sporalami "A". Badań nie kwestionowano. Badania biologiczne wykonywano w Laboratorium WSSE w Szczecinie, Oddział w Koszalinie. Indywidualne praktyki lekarskie oraz podmioty lecznicze posiadały opracowane i wdrożone procedury wynikające z zakresu ich pracy. Raporty z kontroli wewnętrznych przeprowadzane sporządzano we własnym zakresie.

Dezynfekcja.

Skontaminowane narzędzia wielorazowego użycia dezynfekowano w oparciu o specjalistyczne preparaty. Dekontaminację powierzchni dotykowych i trudno dostępnych wykonywano specjalistycznymi preparatami w aerosolu, przeznaczonymi do tego typu zabiegów dezynfekcyjnych.

Do powierzchni bezdotykowych i skażonych materiałem biologicznym stosowano również specjalistyczne środki w odpowiednich stężeniach. Do pomieszczeń sanitarnych stosowano dezynfektanty oparte na bazie chloru.

Stężone preparaty przechowywano w pomieszczeniach porządkowych i gabinetach zabiegowych, w wydzielonych szafkach. Pojemniki na preparaty robocze odpowiadały pojemnością w stosunku do ilości dezynfekowanych narzędzi. Były zamykane, oznakowane nazwą środka, datą jego sporządzenia oraz podpisem osoby przygotowującej preparat. Stosowano właściwe antyseptyki do dezynfekcji rąk.

3. STAN SANITARNO - PORZĄDKOWY

3.1. Zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia

Powiat koszaliński zaopatrywany jest w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, przez zarządców wodociągów z siedzibą w gminach: Świeszyno, Manowo, Biesiekierz, Będzino oraz z wodociągów usytuowanych w gminach na prawach miasta Mielno, Polanów, Bobolice, Sianów.

W powiecie koszalińskim ilość wodociągów realizujących zadania zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, wg produkcji dobowej wody przedstawia się następująco:

- 76 wodociągów o produkcji $< 100 \text{ m}^3/\text{d}$ wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,

- 14 wodociągów o produkcji od 101 m³/d do 1000 m³/d wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- 1 wodociąg o produkcji od 1001 m³/d do 10000 m³/d wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Ponadto, na terenie powiatu koszalińskiego nadzorowanych było 15 podmiotów, które nie prowadziły zbiorowego zaopatrzenia w wodę, ale korzystali z ujęć własnych jako źródła zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

Wodociągi o najmniejszej produkcji wody, czyli poniżej 100 m³/d, są najliczniejszą grupą, i do nich zalicza się także te, których produkcja wody wynosi poniżej 10 m³/d - 17 wodociągów. Wodociąg te zlokalizowane były głównie na terenie gminy Polanów (6 wodociągów na 30) oraz na terenie gminy Bobolice (8 wodociągów na 21).

Badania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, prowadzone były głównie przez zarządców wodociągów, w ramach wewnętrznej kontroli, oraz z urzędu przez inspekcję sanitarną. Kontrolą urzędową objęto szczególnie te wodociągi, w których odnotowano pogorszenie jakości wody w przeciągu ostatnich dwóch lat oraz w przypadku prowadzonych postępowań.

Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w 2021r. w poszczególnych gminach:

Gmina Mielno

Badania jakości wody prowadzone były przez Ekoprzedsiębiorstwo Sp. z o.o. przy ulicy gen. St. Maczka 44, 76-032 Mielno. Na podstawie prowadzonej analizy wyników badań w roku 2021 nie stwierdzono przekroczeń dla wody uzdatnionej dostarczanej z wodociągu Łazy, ani zakupywanej wody od Miejskich Wodociągów i Kanalizacja Sp. z o.o. w Koszalinie. Na terenie gminy Mielno w 2021r. roku dwukrotnie pobrano próbki wody w ramach kontroli urzędowej z uwagi na podejrzenie zatrucia. Badania próbek wody nie wykazały przekroczeń. Zarządca przekazywał sprawozdania z badań, w związku z czym jakość wody była pod kontrolą. W 2021r. nie odnotowano interwencji na jakość wody na terenie gm. Mielno.

Gmina Będzino

Kontrola wewnętrzna - gmina Będzino				
Wodociąg	Punkt poboru	Data badania	Parametry kwestionowane	
			Mikrobiologiczne	Fizykochemiczne
Wierzchomino	Wierzchomino 12	02.02.2021	-	żelazo 544±147µg/l, Mętność 4,12±1,32 NTU
Łekno	Łekno SUW	29.06.2021	-	Azotyny 0,32±0,07mg/l

Kontrola urzędowa - gmina Będzino				
Wodociąg	Punkt poboru	Data badania	Parametry kwestionowane	
			Mikrobiologiczne	Fizykochemiczne
Wierzchomino	Wierzchomino 12	19.04.2021	-	Mętność 1,4±0,2 NTU

Dobrzyca	Dobrzyca 70	11.10.2021	bakterie grupy coli 29 jtk/100ml	-
Dobre	Dobre SUW	11.10.2021	bakterie grupy coli 6 jtk/100ml	Mętność 1,6±0,2NTU

Zarządcą dziewięciu wodociągów zlokalizowanych na terenie gminy Będzino jest Gminny Zakład Komunalny w Będzinie, 76-037 Będzino 17. Prowadzone przez zarządcę badania jakości wody wykazały przekroczenia zawartości żelaza w wodzie oraz zawyżoną mętność dostarczanej z wodociągu Wierzchomino. Zawartość żelaza w wodzie w ilości powyżej 200 µg/l znacząco wpływa na właściwości organoleptyczne wody takie jak smak i wygląd wody do picia (czerwonawo-brązowe zabarwienie wody), oraz tworzenie się mazistych osadów na wewnętrznej powierzchni przewodów wodociągowych. Przy stężeniach powyżej 300 mg/l żelazo powoduje przebarwienia urządzeń sanitarnych i tkanin pranych w wodzie. Na rzeczony wodociąg prowadzone było postępowanie administracyjne. Zarządca w terminie wskazanym w decyzji doprowadził jakość wody do obowiązujących wymagań w zakresie zawartości żelaza. Powtórne badanie wykonane w ramach kontroli urzędowej wykazało zawyżenie mętności wody, jednak nie związane z ponadnormatywną zawartością żelaza w wodzie. Badania w ramach kontroli urzędowej wykazały również przekroczenia zawartości azotynów w wodzie dostarczanej z wodociągu Łekno. Na podstawie wyników powtórnego badania próbek wody, realizowanych w ramach kontroli urzędowej nie stwierdzono nieprawidłowości.

W 2021 roku przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego dokonali z urzędu poboru trzech próbek wody na terenie gminy Będzino. Przekroczenia dla parametrów mikrobiologicznych tj. obecność bakterii grupy coli stwierdzono w próbkach pobranych z wodociągu Dobrzyca oraz Dobre. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wydał decyzję o braku przydatności wody do spożycia. W celu sprawdzenia jakości wody po zakończonym terminie wykonania ww. decyzji, inspekcja sanitarna podjęła czynności poboru próbek wody z ww. wodociągów. Na miejscu pracownik Gminnego Zakładu Komunalnego poinformował o braku możliwości poboru wody z wodociągu Dobre i Dobrzyca, z uwagi na fakt, iż zarządca podjął decyzję o przełączeniu zaopatrzenia w wodę tych miejscowości odpowiednio z ujęć wody w Mścicach i w Wierzchominie. W trakcie wyżej opisanej sytuacji zarządca przekazał do organu pozytywne wyniki z badań zrealizowane przez laboratorium zewnętrzne. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Koszalinie wystosował pismo do Wójta Gminy Będzino wzywające do wyjaśnienia zaistniałej sytuacji. Strona nie zajęła stanowiska.

Gminny Zakład Komunalny w Będzinie nie wywiązywał się z obowiązku przekazywania w terminie sprawozdań z badań. Do października 2021r. sprawozdania były przekazywane dopiero po interwencji inspekcji sanitarnej. Sprawozdania z badań próbek wody pobranych w listopadzie i w grudniu przekazane zostały w terminie.

Gmina Biesiekierz

Badania jakości dostarczanej wody na terenie gminy Biesiekierz prowadzone były przez zarządcę Regionalne Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o. o. w Białogardzie Rejon Biesiekierz.

Zarządca dokonał 20 poborów próbek wody w ramach wewnętrznej kontroli jakości wody. Żadna z pobranych próbek wody nie została zakwestionowana. Dwukrotnie zarządca pobrał próbkę wody niezgodnie z harmonogramem. Na terenie gminy Biesiekierz w 2021 roku nie pobierano próbek wody w ramach kontroli urzędowej ani nie prowadzono postępowań administracyjnych w zakresie poprawy jakości wody.

Gmina Bobolice

Zarządcą wodociągów zlokalizowanych na terenie gminy Bobolice były Regionalne Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o. o. w Białogardzie Rejon Bobolice. Zbiorowe zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, w gminie Bobolice, realizowane było z 20 wodociągów. W większości ujmowaną wodę poddawano procesom uzdatniania, a następnie kierowano do konsumenta. Woda dostarczana z wodociągów Świelino, Kurowo oraz Bożniewice to woda surowa, niepoddawana procesom uzdatniania. Zarządca wodociągów w ramach kontroli wewnętrznej pobrał w 2021 roku 49 próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Państwowa Inspekcja Sanitarna dokonała jednego poboru próbki wody w miejscowości Dargiń zaopatrywanej w wodę z wodociągu Bożniewice w związku z przyjętą interwencją. Na podstawie otrzymanych wyników nieprawidłowości nie stwierdzono.

Podmioty prowadzące zbiorowe zaopatrzenie w wodę - Zakład Karny w Starem Bornem na terenie gminy Bobolice				
Wodociąg	Punkt poboru	Data badania	Parametry kwestionowane	
			Mikrobiologiczne	Fizykochemiczne
Zakład Karny Stare Borne	Zakład karny – łazienka	25.06.2021	-	Fe 330±33µg/l, Mn 63±6,3µg/l, Męt. 2,03±0,61NTU

Na terenie gminy Bobolice Zakład Karny w Starym Bornem zaopatruje się w wodę z ujęcia własnego. Jednorazowo stwierdzono w dostarczanej wodzie przekroczenia parametrów fizykochemiczny – zawartości manganu i żelaza w wodzie oraz zawyżona mętność wody. W związku z powyższym prowadzone było w stosunku do zarządcy postępowanie administracyjne. Zarządca w okresie wskazanym w decyzji doprowadził jakość wody do obowiązujących norm.

Gmina Sianów:

Kontrola wewnętrzna - gmina Sianów				
Wodociąg	Punkt poboru	Data badania	Parametry kwestionowane	
			Mikrobiologiczne	Fizykochemiczne
Bielkowo	Bielkowo – SUW	27.01.2021	-	mangan 101±25µg/l
Iwięcino	Iwięcino – szkoła podstawowa	21.10.2021	ogólna liczba mikroorganizmów 258jtk/1ml	-
Rzepakowo	Rzepakowo 2	21.10.2021	ogólna liczba mikroorganizmów >300jtk/1ml	-

Szczegolino	Mokre 7 (sołtys)	22.11.2021	bakterie grupy coli 43jtk	-
-------------	------------------	------------	--------------------------------------	---

Kontrola urzędowa - gmina Sianów				
Wodociąg	Punkt poboru	Data badania	Parametry kwestionowane	
			Mikrobiologiczne	Fizykochemiczne
Węgorzewo Koszalińskie	Węgorzewo 25 – sklep	7.06.2021	-	Mętność 2,0±0,2NTU
	Węgorzewo 56 - kuchnia	15.06.2021	-	Mętność 8,3±0,9NTU, żelazo 1576µg/l, mangan 173µg/l
Iwęcino	Iwęcino SUW	20.07.2021	bakterie grupy coli 9jtk	-
	Iwęcino szkoła	03.11.2021	ogólna liczba mikroorganizmów >300jtk/1ml	-

Nadzór nad jakością wody na terenie gminy Sianów prowadzony był zarówno przez inspekcję sanitarną (z urzędu) jak i przez zarządcę Gminny Zakład Komunalny w Sianowie przy ulicy Słowackiego 5C, 76-004 Sianów. Miasto i gmina Sianów zaopatrywane są w wodę z 13 wodociągów, gdzie do badań w sumie pobrano 58 próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej oraz 18 w ramach kontroli urzędowej. Zaobserwowano powtarzalność w przypadku przekroczeń mikrobiologicznych dla wodociągu zlokalizowanego we wsi Iwęcino – dwukrotnie stwierdzono ponadnormatywną ogólną liczbę organizmów oraz jednokrotnie obecność bakterii grupy coli. Dodatkowo zaobserwowano jednorazowe przekroczenia dla parametrów mikrobiologicznych w wodzie dostarczanej z wodociągów Rzepkowo oraz Szczegolino. W przypadku wykrycia skażenia mikrobiologicznego wody zarządca niezwłocznie podejmował działania naprawcze, poprzez chlorowanie ujęć wody oraz sieci wodociągowej.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Koszalinie w 2021r. wydał dwa orzeczenia o braku przydatności wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na wodociąg w Iwęcinie oraz wodociąg w Szczeglinie. Ze względu na przekroczenia parametrów fizykochemicznych w wodzie Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Koszalinie prowadził postępowanie administracyjne na poprawę jakości wody dostarczanej z wodociągu Bielkowo w zakresie zawartości manganu oraz Węgorzewo Koszalińskie w zakresie zawartości manganu i żelaza w wodzie oraz zawyżonej mętności wody. Zarządca wodociągów przed wydaniem decyzji administracyjnej okazał się Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Koszalinie sprawozdaniami z badań w ramach kontroli wewnętrznej potwierdzających doprowadzenie jakości wody dostarczanej z przedmiotowych wodociągów do wymagań zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Podmioty prowadzące zbiorowe zaopatrzenie w wodę - Nadleśnictwo Manowo na terenie gminy Sianów				
Wodociąg	Punkt poboru	Data badania	Parametry kwestionowane	
			Mikrobiologiczne	Fizykochemiczne
Kościerzka	Kościerzka 1 - leśniczówka, hydrofornia	20.09.2021	bakterie grupy coli 15 jtk, enterokoki kałowe 10jtk	-
	Kościerzka 2/1 kuchnia	20.09.2021	bakterie grupy 4 jtk, enterokoki kałowe 4 jtk	-
	Kościerzka 1 - leśniczówka, hydrofornia	24.09.2021	-	chlor >2,0mg/l
	Kościerzka 2/1 kuchnia	24.09.2021	-	chlor >2,0mg/l

Na terenie gminy Sianów miejscowość Kościerzka zaopatrywano w wodę z ujęcia należącego do Nadleśnictwa Manowo. W 2021r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koszalinie wpłynęła interwencja na jakość dostarczanej wody pod kątem parametrów mikrobiologicznych. Interwencja potwierdziła się – w pobranych próbkach wody wykryto obecność bakterii grupy coli oraz enterokoków kałowych. Na ujęcie wody w Kościerzce wydano decyzję orzekającą o braku przydatności wody do spożycia. W próbce wody pobranej po zakończeniu działań naprawczych przez zarządcę wykryto przekroczenia zawartości chloru, co uniemożliwiło obiektywną ocenę jakości wody. Kolejne badanie nie wykazało nieprawidłowości.

Gmina Świeszyno :

Kontrola wewnętrzna - gmina Świeszyno				
Wodociąg	Punkt poboru	Data badania	Parametry kwestionowane	
			Mikrobiologiczne	Fizykochemiczne
Sieranie	Sieranie 5/1	01.09.2021	ogólna liczba mikroorganizmów >300jtk/1ml	-

Kontrola urzędowa - gmina Świeszyno				
Wodociąg	Punkt poboru	Data badania	Parametry kwestionowane	
			Mikrobiologiczne	Fizykochemiczne
Sieranie	Sieranie SUW	02.11.2021	-	Mętność 4,8 NTU
		16.11.2021	-	Mętność 1,3±0,1 NTU
Zegrze Pomorskie	Zegrze Pomorskie SUW	02.11.2021	ogólna liczba mikroorganizmów 115 jtk/1ml	-

Zarządcą wodociągów zlokalizowanych na terenie gminy Świeszyno był Urząd Gminy w Świeszynie, 76-024 Świeszyno 71. Sprawuje on nadzór nad dziewięcioma wodociągami,

z których pobrano do badania 38 próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej oraz 10 w ramach kontroli urzędowej. Przekroczenia mikrobiologiczne stwierdzono w wodzie dostarczanej z wodociągów Sieranie oraz Zegrze Pomorskie. W przypadku przekroczeń dla parametrów mikrobiologicznych zarządca wodociągów odejmował działania naprawcze, poprzez płukanie wody oraz sieci wodociągowej.

W 2021 roku nie wydano decyzji orzekających o braku przydatności wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie gminy Świeszyno. W próbce wody pobranej w ramach kontroli urzędowej stwierdzono zawyżoną mętność. Powtórne badanie rozszerzone o parametry fizykochemiczne żelazo i mangan wykazały niewielkie przekroczenie mętności wody, co nie wiązało się z zawyżoną zawartością tych metali w wodzie. Postępowania administracyjnego nie prowadzono.

W 2021 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koszalinie wpłynęła jedna interwencja na jakość wody dostarczanej z wodociągu w Strzekęcinie dotycząca możliwości występowania w niej bakterii grupy coli. Interwencja nie potwierdziła się.

Gmina Manowo:

Kontrola wewnętrzna - gmina Manowo				
Wodociąg	Punkt poboru	Data badania	Parametry kwestionowane	
			Mikrobiologiczne	Fizykochemiczne
Dęborogi	Dęborogi SUW	08.03.2021	-	Mętność 4,5±0,9NTU

Kontrola wewnętrzna - gmina Manowo				
Wodociąg	Punkt poboru	Data badania	Parametry kwestionowane	
			Mikrobiologiczne	Fizykochemiczne
Rosnowo	Rosnowo szkoła	07.09.2021	ogólna liczba mikroorganizmów >300jtk/1ml	-

Zarządcą czterech wodociągów zlokalizowanych na terenie gminy Manowo była Elektrociepłownia Spółka z o.o., 76-042 Rosnowo 27. Badania jakości wody prowadzone były zarówno przez zarządcę w ramach kontroli wewnętrznej jak i przez przedstawicieli Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach kontroli urzędowej. Zarządca w 2021 roku pobrał 18 próbek wody do badań, natomiast przedstawiciele Inspekcji Sanitarnej cztery próbki. Na podstawie przeprowadzonej analizy badań stwierdzono jedno przekroczenie parametrów mikrobiologicznych tj. ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C w wodzie dostarczanej z wodociągu Rosnowo. Zarządca w ramach kontroli wewnętrznej dokonał ponownego poboru próbek wody, wyniki nie wykazały nieprawidłowości. Jednorazowo stwierdzono również zawyżoną mętność wody dostarczanej z wodociągu w Dęborogach. Ponowne badanie nie wykazało nieprawidłowości. Zawyżona mętność mogła być spowodowana małym poborem wody – wodociąg w Dęborogach zaopatruje w wodę około 14 mieszkańców wsi.

Gmina Polanów :

Kontrola wewnętrzna - gmina Polanów				
Wodociąg	Punkt poboru	Data badania	Parametry kwestionowane	
			Mikrobiologiczne	Fizykochemiczne
Bożenice	Bożenice 2/2 - pałac	5.11.2021	bakterie grupy coli 1 jtk/100ml, ogólna liczba mikroorganizmów 249jtk/1ml	-
Cetuń	Cetuń DPS	09.07.2021	ogólna liczba mikroorganizmów >300 jtk/1ml	-
Chocimino	Chocimino 7 - świetlica	14.05.2021	-	Mn 69,5±7,0µg/l
Dadzewo	Dadzewo 1	05.08.2021	-	Fe 325±33µg/l
		03.12.2021	ogólna liczba mikroorganizmów 175 jtk/1ml	Mętność 2,26±0,68NTU
Domachowo	Domachowo hydrofornia	05.02.2021	-	Mętność 2,37±0,72 NTU
	Domachowo 7	08.10.2021	-	Mętność 2,48±0,75 NTU
Gołogóra	Gołogóra świetlica	05.08.2021	-	Mn 306±31µg/l
		03.12.2021	ogólna liczba mikroorganizmów >300 jtk/1ml	Mętność 2,6±0,78 NTU
Komorowo	Komorowo hydrofornia	08.01.2021	-	Mętność 1,65±0,50 NTU
	Komorowo 8	02.06.2021	-	Mętność 3,20±0,96 NTU, żelazo 766±77µg/l
Kościernica	Kościernica SUW	09.04.2021	-	Mętność 4,20±1,26NTU
		20.04.2021	-	Mętność 7,9 NTU
	Kościernica świetlica	09.07.2021	-	mangan 67,5±6,8µg/l
Krąg	Krąg 8 - sklep	02.06.2021	-	żelazo 349±35µg/l
Łokwica	Wietrzno 4	02.06.2021	bakterie grupy coli 9jtk/100ml, enterokoki kałowe 19jtk/100ml	-
Bukowo Polanowskie	Bukowo Polanowskie szkoła	03.12.2021	bakterie grupy coli 4jtk/100ml	Mętność 1,64±0,5NTU
Nowy Żelibórz	Nowy Żelibórz hydrofornia	08.01.2021		Mętność 3,76±1,13 NTU
	Nowy Żelibórz 4	02.06.2021		Mętność 3,85±1,16NTU, żelazo 467±47µg/l
		05.11.2021	gr. Coli >10jtk/100ml	

Rzeczycza Mała	Rzeczycza Mała 6	8.01.2021	-	Mętność 1,66±0,50 NTU
	Rzeczycza Mała hydrofornia	14.05.2021	-	Mętność 3,30±0,99 NTU, Fe 402±µg/l
Świerczyna	Świetlica wiejska	05.02.2021	-	Mętność 1,68±0,51 NTU
		02.06.2021	-	Mętność 2,48±0,75 NTU, żelazo 392±40µg/l
	Świerczyna hydrofornia	08.10.2021	-	Mętność 2,88±0,87 NTU
Żydowo DPS	Żydowo DPS kuchnia	05.11.2021	bakterie grupy coli 5 jtk/100ml, Escherichia coli 2 jtk/100ml	-

Kontrola urzędowa - gmina Polanów				
Wodociąg	Punkt poboru	Data badania	Parametry kwestionowane	
			Mikrobiologiczne	Fizykochemiczne
Cetuń	Cetuń SUW	19.01.2021	ogólna liczba mikroorganizmów 165 jtk/1ml	-
Kościernica	Kościernica SUW	19.01.2021	ogólna liczby mikroorganizmów 140 jtk/1ml	Mętność 5,1±0,6NTU
		02.02.2021	ogólna liczba mikroorganizmów >300 jtk/1ml	Mętność 6,7±0,7NTU, żelazo 618µg/l
	Kościernica 14/2	02.02.2021	ogólna liczba mikroorganizmów >300 jtk/1ml	Mętność 4,4±0,5NTU, żelazo 382µg/l
	Kościernica SUW	24.02.2021	-	Mętność 12±1 NTU
		07.04.2021	-	żelazo 976µg/l
		05.05.2021	ogólna liczba mikroorg. >300 jtk/1ml	Mętność 5,0 NTU, mangan 72µg/l
		07.07.2021	-	mangan 64µg/l
Sowinko	Sowinko SUW	19.01.2021	ogólna liczba mikroorganizmów 204 jtk/1ml	Mętność 5,1±0,6NTU
		01.03.2021	-	żelazo 520 µg/l, mangan 141µg/l
		07.04.2021	-	żelazo 688µg/l
Gołogóra	Gołogóra SUW	01.03.2021	ogólna liczba mikroorganizmów >300 jtk/1ml	-
		14.09.2021	ogólna liczba mikroorganizmów >300 jtk/1ml	-

		12.10.2021	ogólna liczba mikroorganizmów >300 jtk/1ml	-
Łokwica	Łokwica – ujęcie wody	01.03.2021	-	Mętność 1,8±0,2 NTU
		14.09.2021	-	Mętność 3,0±0,3NTU
		12.10.2021	-	Mętność 1,8±0,2 NTU, żelazo 466µg/l
Bożenice	Bożenice hydrofornia	06.04.2021	-	Mętność 2,9±0,3NTU, żelazo 305µg/l
	Bożenice 2/2 - pałac	10.11.2021	bakterie grupy coli 3jtk	-
	Bożenice hydrofornia	10.11.2021	bakterie grupy coli 7jtk	-
Bukowo Polanowskie	Bukowo Polanowskie hydrofornia	22.01.2021	-	żelazo 280 µg/l
	Bukowo Polanowskie szkoła	06.04.2021	-	Mętność 1,9±0,2 NTU, żelazo 295µg/l
	Bukowo Polanowskie hydrofornia	06.07.2021	bakterie grupy coli 6 jtk	-
Domachowo	Domachowo 7	06.04.2021	-	Mętność 2,0±0,2 NTU
	Domachowo hydrofornia	08.11.2021	-	Mętność 3,3±0,4NTU, żelazo 314µg/l
Komorowo	Komorowo – hydrofornia	01.03.2021	-	żelazo 772 µg/l
		06.04.2021	-	Mętność 5,4±0,6NTU
		06.07.2021	-	żelazo 774 µg/l
		08.11.2021	-	żelazo 733µg/l
Krąg	Krąg hydrofornia	22.01.2021	-	żelazo 310 µg/l, Mętność 2,0±0,2NTU
		06.07.2021	-	Mętność 1,3±0,1NTU, żelazo 329µg/l
		12.10.2021	-	Mętność 2,4±0,3NTU, żelazo 534±24µg/l
Dadzewo	Dadzewo hydrofornia	19.01.2021	-	mangan 80 µg/l
		07.04.2021	-	Mętność 2,2±0,2NTU, żelazo 380µg/l, mangan 101µg/l
		15.06.2021	-	mangan 98µg/l
		07.07.2021	-	Mętność 2,1±0,2NTU, mangan 166µg/l
		12.10.2021	-	Mętność 1,9±0,2 NTU, żelazo 373µg/l, mangan 122µg/l

Żydowo	Żydowo hydrofornia	08.11.2021	ogólna liczba mikroorganizmów 156jtk/1ml	-
Rzeczycza Wielka	Rzeczycza Wielka hydrofornia	08.11.2021	-	Mętność 1,6±0,2NTU, chlor 0,7mg/l
Nowy Żelibórz	Nowy Żelibórz - hydrofornia	22.01.2021	-	żelazo 290 µg/l, Mętność 2,1±0,2 NTU
		06.04.2021	-	Mętność 3,4±0,4NTU, żelazo 372µg/l
		07.07.2021	-	Mętność 1,6±0,2NTU, żelazo 318µg/l
		14.09.2021	-	Mętność 4,1±0,4NTU
		12.10.2021	-	Mętność 5,0±0,5NTU, żelazo 924µg/l
Świerczyna	Świerczyna – hydrofornia	22.01.2021	-	żelazo 450 µg/l, Mętność 3,5±0,4NTU
		06.04.2021	-	żelazo 386 µg/l, Mętność 3,5±0,4NTU
		06.07.2021	-	żelazo 418 µg/l, Mętność 2,4±0,3NTU
		12.10.2021	-	Mętność 3,1±0,3NTU, żelazo 613±24µg/l
		08.11.2021	-	Mętność 3,1±0,3NTU

Zarządcą urządzeń wodociągowych na terenie gm. Polanów był Zakład Usług Komunalnych w Polanowie przy ul. Stawna 2, 76-010 Polanów.

W 2021r. Zakład Usług Komunalnych w Polanowie objął kontrolą jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wszystkie wodociągi dostarczające wodę w obrębie gminy Polanów. Zarządca nadzoruje 30 wodociągów, z których pobrał do badania 86 próbek wody w ramach wewnętrznej kontroli. Z urzędu dokonano 90 kontroli jakości wody z urzędu. Inspekcja sanitarna jak i zarządca pobierali próbki wody do badania zgodnie z uzgodnionym harmonogramem na rok 2021. Ponadto w urzędzie pobrano próbki wody do badań w związku z prowadzonymi postępowaniami na jakość dostarczanej wody. Analiza jakości wody wskazała, że w niektórych wodociągach powielają się przekroczenia mikrobiologiczne, co stwarza zagrożenie życia i zdrowia dla konsumentów. W związku z powyższym wodociągi te objęto szczególnym nadzorem.

Na terenie gminy Polanów wiele ujęć nie dostarcza wody o dobrej jakości pod względem parametrów fizykochemicznych, która spełniałaby obowiązujące wymagania. Hydrofornie czy stacje uzdatniania wody wymagają dużych nakładów finansowych na ich modernizację, wymianę złożeń, czy też zapewnienie uzdatniania wody. Przekroczenia fizykochemiczne w zakresie

zawartości żelaza i/lub manganu, były na tyle istotne, że zakłócały możliwość korzystania przez konsumentów z wody na co dzień. W 2021r. zarządca dokonał modernizacji ujęcia wody w Rzeczycy Małej poprzez instalację systemów odżelaziania.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Koszalinie, w 2021 roku wydał na Zakład Usług Komunalnych w Polanowie, 10 decyzji o warunkowej przydatności wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz pięć decyzji orzekające o braku przydatności wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, które dotyczyły wodociągów: Bukowo Polanowskie, Łokwica, Żydowo DPS, Nowy Żelibórz oraz Bożniewice. Cztery postępowania administracyjne były kontynuowane z roku 2019. Na koniec 2021 roku woda pod względem fizykochemicznym kwestionowana była w sześciu wodociągach: Komorowie, Świerczynię, Dadzewie, Krągu, Nowym Żeliborzu oraz Domachowie.

Gmina Polanów w porównaniu do innych gmin zlokalizowanych na terenie powiatu koszalińskiego wypada najgorzej, jeśli chodzi o jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Jakość dostarczanej wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, kwestionowana była w zakresie mikrobiologicznym i obejmowała parametry tj. ogólna liczba mikroorganizmów, bakterie grupy coli, Escherichia coli, enterokoki kałowe oraz w zakresie fizykochemicznym i dotyczyła parametrów tj. mętność wody, zawartości związków żelaza i manganu.

Zapewnienie bezpiecznej jakości wody wiąże się z modernizacją hydroforni, zapewnieniem uzdatniania wody surowej czy też zmianą poboru wody przez konsumenta.

Kwestionowana jakość wody na terenie powiatu koszalińskiego występuje głównie w małych miejscowościach, wsiach. Mieszkańcy świadomie minimalizują pobór wody, co niekorzystnie wpływa na jej jakość. Największym zagrożeniem zdrowotnym jest zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Na jakość wody w tym zakresie, wpływ ma jej zużycie, zaleganie w sieci jak również stan sieci wodociągowej, urządzeń i ujęcia.

Na zmiany mikrobiologiczne wody miały wpływ warunki atmosferyczne, czyli zwiększony okres suszy czy też intensywne opady. Mikrobiologiczna jakość wody często szybko się zmienia, i to w szerokim zakresie. Krótkotrwały gwałtowny wzrost liczby mikroorganizmów chorobotwórczych może znacznie zwiększyć ryzyko choroby oraz wywołać epidemie.

W celu zminimalizowania lub wykluczenia skażenia wody należy zapewnić bezpieczeństwo wodne. W związku z powyższym należy chronić zasoby wodne, właściwie dobierać technologie i urządzenia oraz ich eksploatację na poszczególnych etapach uzdatniania, sprawować nadzór na systemami dystrybucji wody oraz jej właściwym funkcjonowaniem. Czynnikiem przyczyniającym się do rozwoju mikroorganizmów w sieci wodociągowej była korozja wewnętrzna jak i zewnętrzna wodociągu, która prowadziła do przecieków w sieci i powstawania obszarów w sieci wodociągowej sprzyjających wzrostowi mikroorganizmów.

Przy oznaczeniu ogólnej liczby mikroorganizmów możemy dokonać oceny czystości i szczelności systemów dystrybucyjnych wody, obecności w instalacjach wodnych biofilmu, czy też jej stagnacji. Natomiast oznaczane bakterie grupy coli, które powinny być nieobecne w wodzie, ich obecność świadczyła o zanieczyszczeniu wody obcym materiałem, na przykład roślinnym lub glebą. Wykrycie bakterii grupy coli w wodzie wskazywało na nieskuteczność uzdatniania wody, możliwość wytworzenia biofilmu, bądź nieszczelności systemów dystrybucyjnych wody.

Badania ciepłej wody

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Koszalinie, sprawował nadzór nad jakością ciepłej wody, pochodzącej z sieci wewnętrznej w obiektach użyteczności publicznej, czy zbiorowego zamieszkania, w kierunku obecności bakterii z rodzaju Legionella z częstotliwością wynikającą z rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z dnia 07 grudnia 2017r. (Dz. U. z 2017r., poz.2294). W 2021r. objętych nadzorem w ww. kierunku zostało 16 obiektów na terenie powiatu koszalińskiego.

Jakość ciepłej wody w ciągu 2021r., kwestionowana była w sześciu obiektach na 16 objętych kontrolą. Na koniec 2021r. kontynuowane jest postępowanie administracyjne w celu uzyskania poprawy jakości ciepłej wody w jednym obiekcie na terenie powiatu koszalińskiego: Domu Pomocy Społecznej w Mielnie przy ulicy Spokojnej 1.

Na podstawie analizy czynników technicznych ryzyka skażenia wody w instalacjach wodociągowych stwierdzono, że najważniejszym czynnikiem sprzyjającym namnażaniu się bakterii z grupy Legionella w instalacji wody ciepłej była stagnacja wody w przewodach doprowadzających. W takich przypadkach wskazane były procedury uruchamiania przepływu z odpowiednią częstotliwością w punktach czerpalnych, nieużytkowanych dłużej niż 7 dni. Przy takiej eksploatacji mimo zapewnienia wysokiej temperatury wody ciepłej ryzyko skażenia bakteriami z rodzaju Legionella było wysokie.

Głównym czynnikiem ograniczającym namnażanie się bakterii było zapewnienie, w każdym punkcie czerpalnym temperatury wody 55°C po 30 sekundach wypływu. Prowadzenie działań naprawczych jak szokowa dezynfekcja termiczna zapewnia eliminację bakterii, ale nie zapobiega ich powtórnemu namnażaniu.

Zarządcy obiektów podejmowali działania naprawcze, w celu redukcji liczby bakterii Legionella, gdyż do ich obowiązków, należy utrzymywać instalacji ciepłej wody w należyтым stanie higieniczno-sanitarnym, w celu zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym zgodnie z art. 22 ust.1 ustawy z dnia 05.12.2008r. o zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j. Dz. U. z 2021, poz. 2069 ze zm.).

3.2 Pływalnie i baseny

W 2021r. skontrolowano zaplecze basenowe w 15 obiektach, zaś urzędową kontrolą jakości wody basenowej objęto 23 obiekty, z których łącznie pobrano 53 próbki wody do badania laboratoryjnego. Kontrola jakości wody wykazała przekroczenia mikrobiologiczne w pięciu próbkach wody pobranych na terenie powiatu koszalińskiego.

Decyzje orzekające o braku przydatności wody basenowej wydano na nieckę basenową oraz jacuzzi zlokalizowane w Hotelu „Verde” w Mścicach przy ulicy Koszalińskiej 1. W dwunastu próbkach stwierdzono przekroczenia fizykochemiczne, które w większości dotyczyły ponadnormatywnej zawartości chloroformu/ Σ THM w wodzie basenowej. Podjęto działania edukacyjne oraz wskazano na konieczność redukcji do dopuszczalnej zawartości.

W 2021r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koszalinie wpłynęła jedna interwencja na jakość wody basenowej w ośrodku sezonowym. Badania nie potwierdziły skażenia mikrobiologicznego wody basenowej.

Nadzorem objęte były baseny całoroczne i sezonowe, kryte i odkryte.

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że do 28 maja 2021r. baseny pozostawały zamknięte ze względu na trwającą epidemię COVID-19.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami to zarządcy pływalni dokonywali oceny jakości wody na podstawie prowadzonych badań. Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadziła nadzór w zakresie realizacji poborów próbek wody zgodnie z ustalonym harmonogramem, działań podjętych w przypadku kwestionowanej jakości wody, oraz nadzór nad pracą urzędzeń przez zarządców basenów i pływalni.

Zarządcy pływalni prowadzili kontrolę wewnętrzną wody basenowej, ale uzyskane sprawozdania z badań nie zawsze przekazywali terminowo. W przypadku stwierdzenia przekroczeń jakości wody stwierdzanych w ramach wewnętrznej kontroli, zarządcy basenów podejmowali działania naprawcze informując o tym fakcie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koszalinie.

Kontrolą jakość ciepłej wody z natrysków zamontowanych przy basenie prowadzono w 15 obiektach. Pobrano ogółem 20 próbek ciepłej wody, z czego cztery zakwestionowano z uwagi na ponadnormatywną obecność w nich bakterii z rodzaju Legionella.

Nadzór nad jakością ciepłej wody z pryszniców zamontowanych przy basenie nie obejmowały basenów zewnętrznych. Na jakość ciepłej wody miała jej temperatura na wypływie pod prysznicami, gdzie przy niskich temperaturach występowała zawyżona obecność bakterii Legionella. Wpływ na jakość ciepłej wody miały także, zamontowane na stałe mieszacze wody, uniemożliwiające skuteczne przegrzania sieci lub uzyskanie wyższej temperatury wody na wypływie.

3.3 Kąpieliska i miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Koszalinie w 2021r. sprawował nadzór nad 18 kąpieliskami zorganizowanymi w powiecie koszalińskim oraz jednym miejscem okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli. W pasie nadmorskim utworzono 17 kąpielisk, których zarządcą był Mieleński Ośrodek Sportu i Rekreacji w Mielnie przy ul. Słonecznej 9, oraz jedno kąpielisko w Poroście, którego zarządcą była osoba fizyczna.

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017r. Prawo Wodne (Dz. U. z 2021r., poz. 2233 ze zm.) organizatorzy kąpielisk zrealizowali obowiązek w zakresie złożenia wniosku do Burmistrza Mielnia i Bobolic o ich umieszczenie w wykazie kąpielisk załączając niezbędne dokumenty.

W powiecie koszalińskim w roku 2021 utworzono następujące kąpieliska:

- Łazy 223B – główne wejście na plażę przy ul. Leśnej,
- Unieście 221 – przy ul. Morskiej,
- Mielno 216 – od ul. 1-go Maja a wejściem przy ul. Piastów
- Mielenko 207 – przy ul. Plażowej
- Mielenko 215 – przy ul. Brzozowej
- Chłopy 208 – na zachód od wejścia na molo
- Chłopy 214 – przy ul. Portowej
- Sarbinowo 213 – przy ul. Nadmorskiej naprzeciwko kościoła
- Gąski 209 – przy ul. Morskiej
- Gąski 210 – przy ulicy Latarników.

- Łazy 224 - obok Jaroszewca przy ul. Leśnej,
- Łazy 225B – przy ul. Wczasowej,
- Mielno 220 – przy ul. Pogodnej,
- Mielno 219 – przy ul. Słonecznej,
- Mielno 218 – przy ul. Orła Białego,
- Sarbinowo 212 – ul. Nadmorska przy pętli autobusowej
- Sarbinowo 211 – przy ul. Plażowej,

oraz

- „Rajska Plaża” w Poroście nad jeziorem Chlewo Wielkie, gm. Bobolice.

Badania jakości wody w kąpieliskach, prowadzone były przez inspekcję sanitarną oraz w ramach wewnętrznej kontroli przez zarządców kąpielisk. Pierwsze badania z urzędu wykonano przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego. Pobrano wówczas 18 próbek wody do badań. Zarządcy dokonywali poboru próbek wody do badania zgodnie z zatwierdzonym przez inspekcję sanitarną harmonogramem na rok 2021. Harmonogramy uwzględniały terminy pobierania, zakresy analiz dla nie mniej niż trzech próbek w sezonie kąpielowym, w okresie funkcjonowania kąpielisk. Uzgodnienie obejmowało również wyznaczenie punktów czerpalnych wody z kąpielisk.

Na podstawie wyników z badań wody w kąpielisk Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Koszalinie, dokonywał bieżącej oceny jakości wody o spełnieniu wymagań. W 2021r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Koszalinie nie orzekał o braku przydatności wody do kąpeli w żadnym z nadzorowanym przez siebie kąpielisku na terenie powiatu koszalińskiego.

Systematyczna bieżąca, wizualna ocena jakości wody w kąpieliskach prowadzona była na stanowiskach ratowniczych, pod kątem występowania zanieczyszczeń niekorzystnie wpływających na jakość wody i stanowiących zagrożenie zdrowia kąpiących się osób. Informacje o jakości wody w kąpielisku umieszczane były na tablicach informacyjnych ustawionych przy wejściu na kąpielisko.

W sezonie kąpieliskowym 2021 Mieleński Ośrodek Sportu i Rekreacji w Mielnie zamknął kąpielisko Łazy 225, w zamian utworzył kąpielisko o nazwie Łazy 225B przy ul. Wczasowej. Kąpielisko zostało przesunięte w prawą stronę względem wejścia z uwagi na większą szerokość plaży.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Koszalinie, zgodnie rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli dokonał klasyfikacji jakości wody w kąpieliskach na podstawie 16 próbek wody obejmujących cztery sezony kąpielowe. Sporządzenie czteroletniej oceny jakości wody dla pozostałych kąpielisk będzie możliwe dopiero po uzyskaniu danych o jakości wody po czterech latach ich funkcjonowania lub na podstawie próbek wody obejmujących mniej niż cztery sezony kąpielowe, jeżeli wystąpią zdarzenia mogące mieć wpływ na klasyfikację jakości wody w kąpielisku zgodnie z §5.3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli.

Klasyfikacja czteroletnia

Lp.	Nazwa kąpieliska	Czteroletnia klasyfikacja jakości wody w kąpieliskach za okres 2018-2021r.
1.	Gąski 210	doskonała
2.	Sarbinowo 211	doskonała
3.	Sarbinowo 212	doskonała
4.	Chłopy 214	dobra
5.	Mielenko 215	doskonała
6.	Mielno 216	dobra
7.	Mielno 218	dobra
8.	Mielno 219	dobra
9.	Mielno 220	dostateczna
10.	Unieście 221	dostateczna
11.	Łązy 224	doskonała

W 2021r. na terenie powiatu koszalińskiego zorganizowane zostało jedno miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli na jeziorze Długie w miejscowości Doły na terenie gminy Polanów. Zarządca wywiązywał się z terminowego przekazywania sprawozdań z badań do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koszalinie – w pobranych próbkach wody nieprawidłowości nie stwierdzono.

Stan sanitarny plaż

W 2021r. prowadzono kontrole stanu sanitarnego plaż i kąpielisk, a także ich oznakowania i zapewnienia pojemników na odpady. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Plaże były utrzymane czysto, nie zgłaszano interwencji na ich stan porządkowy. Plaże wyposażone były w stanowiska ratownicze i niezbędny sprzęt ratowniczy. W ramach prowadzonych kontroli stanu sanitarnego plaż prowadzono stały kontakt z zarządcami kąpielisk.

3.4 Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

Domy pomocy społecznej

W 2021 roku skontrolowano cztery domy pomocy społecznej. Obiekty, ze względu na stan epidemii, wdrożone miały procedury oraz nałożony reżim sanitarny mający na celu zminimalizowanie rozprzestrzeniania się zakażeń COVID- 19 w placówkach. Dyrektorzy DPS-ów raz w tygodniu raportowali o stanie zdrowia pracowników oraz pensjonariuszy, a także co dwa tygodnie o liczbie przeprowadzonych badań w kierunku COVID – 19. W przypadku wystąpienia

ognisk zakażenia koronawirusem lub wzmożonych zachorowań zlecano wykonanie badań u pacjentów i pensjonariuszy. W czasie epidemii wstrzymano wizyty rodzin pensjonariuszy.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej i tatuażu

W okresie sprawozdawczym objęto nadzorem pięć zakładów fryzjerskich. Nie kontrolowano gabinetów kosmetycznych, odnowy biologicznej i tatuażu. W skontrolowanych zakładach fryzjerskich nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie opracowania i wdrożenia procedur związanych z zapobieganiem rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2. W skontrolowanych zakładach fryzjerskich stan sanitarny był prawidłowy.

Stan sanitarny miejscowości

Drogi turystyczne utrzymane były czysto, nie stwierdzono zalegania odpadów zarówno na szlaku jak i na poboczach dróg. Trasy dojazdowe do miejscowości turystycznych były na bieżąco wykaszane. W miejscowościach pasa nadmorskiego nie odnotowano zastrzeżeń do czystości terenów zielonych, chodników oraz terenów ogólnodostępnych.

Parkingów w okresie sprawozdawczym nie kontrolowano.

Gospodarka odpadami stałymi i ciekłymi

Zasady gromadzenia odpadów stałych w obiektach nie uległy zmianom. Zarządcy kontrolowanych obiektów posiadali umowy na wywóz nieczystości stałych, ich gromadzenie odbywało się w sposób prawidłowy, w pojemnikach, a przy zwiększonej ilości odpadów w workach. Nie notowano przepełnień pojemników, jak również nieczystości wokół nich. Wywóz odpadów stałych prowadzony był przez wyspecjalizowane firmy.

W skontrolowanych obiektach nieczystości płynne odprowadzono do kanalizacji. Dwa ośrodki wczasowe w Mostowie, oraz niewielka część w pasie nadmorskim nie posiadają terenu uzbrojonego w sieć kanalizacyjną.

W kontrolowanych obiektach gospodarka odpadami komunalnymi i ciekłymi była prowadzona prawidłowo.

Ustępy publiczne

Na terenie powiatu koszalińskiego zorganizowanych jest siedem ustępów publicznych, zlokalizowanych w miejscowościach Mielno, Sarbinowo i Łazy czynnych głównie w sezonie letnim. Obiekty w trakcie przeprowadzonych kontroli były zaopatrzone w środki higieny oraz środki czyszczące i dezynfekcyjne. W kontrolowanych ustępach nie stwierdzono uchybień sanitarno- porządkowych. Prawidłowo funkcjonowały procedury związane z przeciwdziałaniem Covid-19.

Przed sezonem letnim w miejscowościach turystycznych zwiększono liczbę ustępów poprzez rozstawienie biotoalet w miejscach spodziewanego zwiększenia ruchu turystycznego m.in. przy deptakach czy zejściach na plażę. Toalety zlokalizowane w pasie nadmorskim w trakcie wzmożonego ruchu turystycznego były utrzymane czysto.

Tereny rekreacyjne

Podczas kontroli ośrodków wczasowych w pasie nadmorskim skontrolowano piaskownice zlokalizowane na terenie tych obiektów, których stan sanitarno- techniczny nie budził zastrzeżeń. Piasek w piaskownicach wymieniany był przed sezonem oraz w trakcie trwania sezonu letniego.

Stan sanitarny bazy noclegowej

W okresie sprawozdawczym na terenie powiatu koszalińskiego objęto nadzorem dwa hotele. Stan sanitarno- techniczny hoteli, zwłaszcza w pasie nadmorskim, uległ znacznej poprawie. Odnotowano wyższy standard wyposażenia i prowadzenia usług. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości stanu sanitarno- porządkowego tych obiektów.

Pensjonaty

W roku 2021r. nie kontrolowano pensjonatów. Obiekty działające jako pensjonaty, które były na terenie powiatu koszalińskiego zostały przekształcone pod wynajem pokoi.

Kempingi

Na terenie nadzorowanym funkcjonowało 5 kempingów, zlokalizowanych na terenie gminy Mielno. Skontrolowano 4 kempingi, w których nie stwierdzono nieprawidłowości co do stanu sanitarno- porządkowego i technicznego.

Pola biwakowe

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koszalinie było 31 pól namiotowych, z których w sezonie letnim 2021, skontrolowano siedem. W pomieszczeniach sanitarnych nie stwierdzono nieprawidłowości. Zauważalne było podniesienie ich standardu. W kontrolowanych obiektach zapewniono dostęp do wody bieżącej głównie z wodociągu sieciowego, zaś nieczystości płynne odprowadzono do kanalizacji (pola biwakowe skanalizowane).

Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie.

W roku 2021 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Koszalinie, objął kontrolą ogółem: 39 ośrodków wypoczynkowych, cztery inne obiekty świadczące usługi hotelarskie oraz jedną agroturystykę.

Odnotowano dwie interwencje na obiekty w pasie nadmorskim, dotyczące obecności pluskiew, oraz nieprawidłowego stanu sanitarnego w pokojach mieszkalnych. Interwencje nie wykazały obecności pasożytów. W trakcie kontroli stwierdzono inne nieprawidłowości tj. brak magazynu bielizny czystej, niewłaściwe postępowanie z odpadami wielkogabarytowymi oraz komunalnymi, nie zachowanie stanu sanitarno-porządkowego łazienki ogólnodostępnej, nieprawidłowe postępowanie z bielizną brudną poprzez składowanie jej bezpośrednio na podłodze w pomieszczeniu pralni, niewłaściwe przechowywanie bielizny czystej bądź pranie jej w obiekcie nieprzystosowanym do tego celu.

Osoby odpowiedzialne ukarano mandatem karnym. Kontrole sprawdzające wykazały

usunięcie w/w uchybień.

Standard bazy noclegowej w tej grupie uległ poprawie. Właściciele obiektów wczasowych przeprowadzili w nich wiele prac remontowych i modernizacyjnych przed rozpoczęciem sezonu letniego. Pozostałe skontrolowane ośrodki nie budziły zastrzeżeń.

Cmentarze i przewóz zwłok

W roku 2021 skontrolowano trzy cmentarze: w Sianowie, Bobolicach oraz w Polanowie. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

W zakresie świadczenia usług przewozu zwłok, czynności te wykonywały firmy specjalistyczne, mające uprawnienia w tym zakresie. Zakłady pogrzebowe działające na naszym terenie posiadają wymagane i przystosowane środki transportu. Nie odnotowano nieprawidłowości sanitarnych, ani też nie wpływały interwencje na nieprawidłowości w tych obiektach.

Zakłady pogrzebowe

W powiecie koszalińskim działalność prowadzi jeden zakład pogrzebowy znajdujący się w Bobolicach. W 2021r. został skontrolowany. Stan sanitarno-higieniczny zachowany.

4. BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOSCI I ŻYWIENIA

W roku 2021r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koszalinie znajdowało się 2122 obiektów żywnościowo - żywnościowych w tym:

- 614 obiektów produkcji żywności,
- 537 zakładów obrotu żywnością,
- 713 zakłady żywienia zbiorowego otwartego,
- 187 zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego,
- 71 środków transportu służących do przewozu żywności

oraz:

- 3 wytwórnia materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością,
- 3 zakładów obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością,
- 1 zakłady produkcji i konfekcjonowania produktów kosmetycznych.

W sumie nadzorem objęto 1326 obiektów z zakresu żywności, żywienia, produkcji i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz produktami kosmetycznymi.

W 2021 roku utrzymujący się w kraju stan epidemii w dużym stopniu zdeterminował działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w kierunku walki z rozprzestrzenianiem się zakażeń wirusem Sars-CoV-2 i na wiele tygodni spowodował zaangażowanie w te działania większości zasobów kadrowych PSSE w Koszalinie. Wprowadzone przepisami prawa obostrzenia, nakazy i zakazy spowodowały konieczność sprawdzania przestrzegania ich przez przedsiębiorców działających również w branży spożywczej. Czasowe wstrzymanie części działań nadzorowych

w okresach szczytowych kolejnych fal epidemii uniemożliwiło zrealizowanie wszystkich założonych planów kontroli.

W 2021r. w ramach realizacji planu Głównego Inspektora Sanitarnego odnośnie urzędowej kontroli i monitoringu żywności, pobierano próbki do badań laboratoryjnych. Reagowano również na wszystkie interwencje zgłaszane przez konsumentów.

W efekcie w zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności, żywienia, a także materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz produktów kosmetycznych przeprowadzono 606 kontroli. Nałożono 51 mandatów karnych na łączną kwotę 13950 zł.

Najczęściej pojawiającymi się nieprawidłowościami, za które nakładano mandaty karne było:

- wprowadzanie do obrotu lub używanie do produkcji żywności po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości oraz żywności niewłaściwej jakości,
- brak utrzymania czystości i porządku w pomieszczeniach zakładów,
- brak skuteczności przeprowadzonych procesów mycia i dezynfekcji,
- niehigieniczna sprzedaż żywności nieopakowanej, brak zabezpieczenia środków spożywczych przed wpływem czynników zewnętrznych,
- niewłaściwe warunki przechowywania środków spożywczych,
- nieprawidłowości w przebiegu procesów technologicznych,
- brak wdrożenia procedur opartych na zasadach systemu HACCP.

W sytuacjach stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie stanu technicznego zakładów, ich usunięcie egzekwowano na drodze decyzji administracyjnych. Miało to miejsce w 22 przypadkach. Ponadto wydano pięć decyzji umarzających postępowanie administracyjne, jedną decyzję przedłużającą termin wykonania obowiązków oraz jedną decyzję odmawiającą wpisu zakładu do rejestru zakładów.

Wydano dwie decyzje nakazujące wycofanie z obrotu środków spożywczych niewłaściwej jakości i jedną decyzję dotyczącą unieruchomienia zakładu (sklepu spożywczego) z uwagi na stwierdzenie śladów bytowania gryzoni.

W 2021 roku wydano 95 decyzji zatwierdzających nowopowstałe obiekty.

W ramach urzędowej kontroli żywności, zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego, pobrano do badań laboratoryjnych 105 próbek. Zakwestionowano 11 próbek żywności. 10 próbek lodów z automatu zakwestionowano z uwagi na przekroczenie najwyższej dopuszczalnej liczby bakterii Enterobacteriaceae. W jednej próbce dania pobranej w ramach prowadzonego postępowania w sprawie wystąpienia zachorowań wśród uczestników imprezy okolicznościowej stwierdzono obecność Salmonella.

W okresie sprawozdawczym do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koszalinie wpłynęły 57 interwencje konsumentów. Dotyczyły one między innymi: niewłaściwych warunków sprzedaży żywności nieopakowanej, niewłaściwej jakości środków spożywczych, sprzedaży żywności po upływie daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności do spożycia, braku zachowania porządku i czystości w zakładach, braku aktualnych badań do celów sanitarno-epidemiologicznych personelu. Potwierdziło się 17 interwencji konsumentów. W takich przypadkach na osoby odpowiedzialne za powstanie zaniedbań nakładano mandaty karne.

W trakcie kontroli obiektów każdorazowo kontrolowano sposób przestrzegania obostrzeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem pandemii Sars Cov-V2. W minionym roku jednym z najczęściej zgłaszanych zastrzeżeń było nieprzestrzeganie wymagań i ograniczeń wprowadzonych związku z epidemią m. in. niestosowanie się do obowiązku zakrywania nosa i ust przez personel, nieudostępnianie środków do dezynfekcji rąk lub rękawiczek jednorazowego użytku, przebywanie większej niż dozwolona liczby osób w lokalach gastronomicznych i handlowych. Zgłaszano również nieprawidłowości leżące poza obszarem kompetencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koszalinie. W takich przypadkach podejmowano współpracę z innymi organami, najczęściej Policji.

4.1. Zakłady produkcji żywności, materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz produktami kosmetycznymi

Wśród nadzorowanych przez PSSE w Koszalinie zakładów produkcyjnych wyodrębnić można zakłady produkujące żywność na rynek krajowy lub również w celach eksportowych (kawę, popcorn, watę cukrową, przetwory zbożowo-młynarskie). Natomiast większość zakładów produkcyjnych były to zakłady działające na rynku lokalnym (piekarnie, ciastkarnie, wytwórnie lodów rzemieślniczych, wytwórnie lodów z automatu). Coraz większą popularnością cieszyła się produkcja w warunkach domowych, głównie ciast. Na terenie powiatu funkcjonowały również zakłady takie jak: zakład konfekcjonowania grzybów suszonych, tłocznia oleju, wytwórnia wody źródlanej i napojów gazowanych, zakłady garmazeryjne, wytwórnia wyrobów cukierniczych, mieszalnia dodatków funkcjonalnych dla przemysłu spożywczego. Dużą grupę producentów stanowią zakłady produkcji pierwotnej – gospodarstwa rolne, których na terenie powiatu było 448.

Częstotliwość kontroli uwarunkowana była skalą zagrożeń związanych z wytwarzaną żywnością oraz liczbą wniosków interwencyjnych. W 2021r. wpłynęło pięć interwencji dotyczących działalności tej grupy obiektów, z czego potwierdziły się trzy. Wydano sześć decyzji administracyjnych, w tym dwie umarzające postępowanie. Nałożono jeden mandat karny na kwotę 100 zł.

Do badań w ramach urzędowej kontroli pobrano 71 próbek żywności: w tym 10 próbek lodów rzemieślniczych i 40 próbek lodów z automatu, 16 próbek ziarna zbóż i przetworów zbożowo-młynarskich, próbkę kawy, dwie próbki ziarna kukurydzy, jedną próbkę waty cukrowej. Zakwestionowano 10 próbek lodów z automatu z uwagi na przekroczenie najwyższej dopuszczalnej liczby bakterii Enterobacteriae. Zakwestionowane próbki dwukrotnie zostały pobrane w tym samym obiekcie zlokalizowanym w jednej z nadmorskich miejscowości. Przedsiębiorca wstrzymał działalność produkcyjną w zakładzie w celu przeprowadzenia działań naprawczych. Przeprowadzone zabiegi mycia i dezynfekcji okazały się nieskuteczne, ponieważ ponownie pobrane próbki lodów w dalszym ciągu były zanieczyszczone. Dopiero trzeci pobór próbek potwierdził wyeliminowanie zagrożenia.

Na terenie nadzorowanym znajdują się trzy zakłady produkcji materiałów do kontaktu z żywnością. Skontrolowano jeden zakład, nie stwierdzono nieprawidłowości.

W 2021 r. w ramach współpracy z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa przeprowadzono dwie kontrole. Podczas pierwszej kontroli uzyskano informację, iż rolnik ograniczył uprawę truskawek i malin wyłącznie na własne potrzeby. Natomiast podczas drugiej kontroli pobrano do badań laboratoryjnych próbkę ogórków gruntowych w kierunku poziomu pozostałości pestycydów i oceny organoleptycznej. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

4.2. Zakłady obrotu żywnością, materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz produktami kosmetycznymi

Do grupy obiektów obrotu żywnością zaliczono sklepy spożywcze, hurtownie, kioski oraz licznie działające w miejscowościach nadmorskich punkty ruchome i tymczasowe. W 2021 roku nadzorem sanitarnym objęto 537 obiektów obrotu żywnością. Wpłynęło 18 interwencji. Zgłaszane zarzuty najczęściej dotyczyły:

- niewłaściwej jakości sprzedawanych produktów spożywczych,
- sprzedaży artykułów spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości,
- niewłaściwego stanu higieny pomieszczeń i urządzeń,
- przechowywania żywności w niewłaściwych warunkach,
- braku środków do dezynfekcji rąk lub rękawic jednorazowego użytku.

Czynności kontrolne podejmowano każdorazowo po wpłynięciu zgłoszenia. Za nieprawidłowości higieniczno-sanitarne zagrażające bezpieczeństwu wprowadzanej do obrotu żywności nakładano grzywny w drodze mandatów karnych. Łącznie w omawianej grupie nałożono dziewięć mandatów karnych na łączną kwotę 1700 zł.

Do najczęściej stwierdzanych uchybień sanitarnych należało:

- oferowanie żywności po upływie terminu przydatności do spożycia lub dacie minimalnej trwałości,
- brak segregacji artykułów spożywczych w urządzeniach chłodniczych,
- niewłaściwy stan sanitarny pomieszczeń i wyposażenia zakładu,
- niewłaściwe warunki przechowywania żywności.

Wydano 10 decyzji administracyjnych, w tym dwie z terminem natychmiastowej wykonalności. Decyzjami nakazano natychmiastowe wycofanie z obrotu i utylizację środków spożywczych oferowanych do sprzedaży w jednym z wiejskich sklepów oraz unieruchomienie działalności tego obiektu z uwagi na stwierdzenie śladów wskazujących na obecność gryzoni w obiekcie. Po wyeliminowaniu zagrożenia działalność zakładu została wznowiona.

Ponadto przeprowadzono liczne kontrole związane ze sprawdzeniem przestrzegania przepisów związanych z wprowadzeniem stanu epidemii.

Do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności pobrano 10 próbek, w tym: dwie próbki w kierunku zawartości glutenu (mleko następane i przetwory rybne), pięć próbek dań gotowych do spożycia do badań mikrobiologicznych, produkty zbożowe w kierunku poziomu zanieczyszczenia miko toksynami, niefermentowane przetwory mleczne i przetwory zbożowe na poziom metali ciężkich.

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koszalinie znajdowało się sześć obiektów, w których prowadzono obrót materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością (sklepy). Skontrolowano ogółem dwa miejsca obrotu materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, w ślad za powiadomieniami alarmowymi związanymi w koniecznością wycofania z obrotu produktów. Nie wydawano decyzji administracyjnych, nie nakładano mandatów karnych. w miejscach obrotu wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Nie kontrolowano miejsc obrotu produktami kosmetycznymi.

4.3. Zakłady żywienia zbiorowego otwartego

Grupę obiektów żywienia zbiorowego otwartego stanowią restauracje, kawiarnie, punkty małej gastronomii, bary i drink-bary pijalnie piwa, ruchome i tymczasowe punkty gastronomiczne.

Do kwietnia 2021r. działalność tych zakładów podlegała znacznym ograniczeniom w związku przepisami mającymi na celu zapobieganie rozprzestrzeniania się zakażeń Sars-CoV-2. Sytuacja ta powodowała konieczność sprawdzania przestrzegania przez przedsiębiorców powyższych obowiązków. Czynności w tym zakresie prowadzono w dużej części w obecności funkcjonariuszy Policji.

Odnotowano 27 interwencji dotyczących nieprawidłowości w funkcjonowaniu zakładów żywienia zbiorowego otwartego, potwierdziło się siedem. Jedna interwencja dotyczyła wystąpienia zachorowania u osób uczestniczących w imprezie okolicznościowej. Podczas kontroli pobrano do badań laboratoryjnych dwie próbki żywności (jaja świeże, potrawa – tatar mrożony) oraz cztery wymazy sanitarne (wymazy sanitarne z dłoni trzech pracowników, wymaz z powierzchni użytkowej maszynki do mielenia mięsa). Zakwestionowano próbkę tataru mrożonego - wykryto obecność bakterii Salmonella ssp w 25 g. W dniu kontroli na stanie magazynowym obiektu nie było już kwestionowanej potrawy ani mięsa, z którego potrawa została przygotowana. W wyniku przeprowadzonych badań w próbce sanitarnej pobranej z powierzchni użytkowej maszynki do mielenia mięsa stwierdzono obecność pałeczek z grupy coli. Strona została poinformowana o wykrytej nieprawidłowości, a także zobowiązana do przeprowadzenia zabiegów mycia i dezynfekcji. Skuteczność przeprowadzonych zabiegów zweryfikowano poprzez ponowne pobranie próbki sanitarnej z powierzchni użytkowej maszynki do mielenia mięsa – nie wykryto nieprawidłowości.

Wydano 10 decyzji administracyjnych dotyczących poprawy stanu technicznego, nałożono 23 mandaty na kwotę 6400 zł.

4.4. Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego

Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego to głównie: stołówki w ośrodkach wczasowych, domach pomocy społecznej, żłobkach, przedszkolach, szkołach, zakładach specjalnych i karnych, stołówki pracownicze, bufety w zakładach pracy, punkty wydawania posiłków oraz zakłady usług cateringowych.

Wpłynęła jedna interwencja dotycząca złego samopoczucia dzieci po spożyciu posiłku w żłobku. Przeprowadzone postępowanie nadzоровe w sprawie wykazało brak zapewnienia ciepłej wody w jednym z pomieszczeń. Na osobę odpowiedzialną nałożono mandat karny, a nieprawidłowość została usunięta.

Sześć interwencji dotyczyło nieprawidłowości działalności stołówek w ośrodkach wczasowych, z czego potwierdziła się jedna.

W tej grupie obiektów wydano pięć decyzji administracyjnych w tym dwie dotyczące poprawy stanu technicznego, jedną decyzję umarzającą postępowanie administracyjne, jedną decyzję odmawiającą wpisu obiektu do rejestru zakładów z uwagi na fakt iż prowadzona działalność nie podlegała przepisom prawa żywnościowego. Decyzją z terminem natychmiastowej wykonalności nakazano wycofane środków spożywczych niewłaściwej jakości w jednym zakładów cateringowych.

Nałożono 17 mandatów na łączną kwotę 5750zł.

W zakładach prowadzących żywienie dzieci przeprowadzano ocenę teoretyczną jadłospisów dekadowych posiłków pod kątem realizacji zasad prawidłowego żywienia, a w przypadku placówek oświatowych w kontekście obowiązujących w tym zakresie przepisów. Nie stwierdzono nieprawidłowości. W trakcie wszystkich kontroli zakładów żywienia zbiorowego sprawdzano również realizację wymagań ujętych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, ze szczególnym uwzględnieniem informacji dotyczących substancji alergennych.

Do badań laboratoryjnych, w związku z wystąpieniem podejrzenia zachorowań ze strony przewodu pokarmowego pobrano próbki w trzech ośrodkach wczasowych, w tym dwie próbki jaj, 16 wymazów sanitarnych z dłoni oraz powierzchni standardowych i użytkowych sprzętu i urządzeń. Żadnej z próbek nie zakwestionowano.

4.5 System wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach RASFF - RAPID ALERT SYSTEM FOR FOOD AND FEED

W przypadkach otrzymania powiadomienia alarmowego dotyczącego produktu zagrażającego zdrowiu lub życiu, bezzwłocznie wdrażano działania zgodnie z procedurą systemu RASFF. Ustalano, czy w obrocie handlowym znajduje się kwestionowana żywność lub wyrób przeznaczony do kontaktu z żywnością. Przeprowadzano kontrole w hurtowniach, sklepach, aptekach w trakcie których sprawdzono czy na stanie znajduje się kwestionowana partia oraz gdzie została rozprowadzona. Nadzorowano proces wycofywania z obrotu produktów objętych powiadomieniami alarmowymi. W roku sprawozdawczym otrzymano 56 powiadomień alarmowych, 23 powiadomienia informacyjne i cztery powiadomienia o niezgodności dotyczące produktów spożywczych oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.

4.6 Nadzór nad obrotem grzybami świeżymi i przetworami

W 2021 r. w sezonie grzybowym przeprowadzono kontrolę sanitarną skupu grzybów i runa leśnego. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości. Prowadzono także nadzór nad

grzybami od osób indywidualnych w zakresie oceny ich przydatności do spożycia i klasyfikacji gatunkowej. W siedzibie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Koszalinie w trakcie całego sezonu grzybowego, udzielane były porady i informacje przez klasyfikatorów grzybów. Nie było interwencji dotyczących sprzedaży grzybów.

5. ŚRODOWISKO PRACY I CHOROBY ZAWODOWE

Do zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej należał nadzór oraz kontrola w zakresie:

- przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych w zakładach pracy,
- przestrzegania obowiązków wynikających z ustawy o substancjach i mieszaninach chemicznych, cytostatykach, środkach ochrony roślin, produktach biobójczych, detergentach i prekursorach narkotyków kategorii 2 i 3,
- narażenia pracowników na czynniki o działaniu rakotwórczym i szkodliwe czynniki biologiczne w środowisku pracy,
- zakazu wytwarzania lub wprowadzania do obrotu środków zastępczych lub produktu, co do którego zachodzi podejrzenie, że jest on środkiem zastępczym.

5.1 Charakterystyka ogólna

W 2021 roku w ewidencji Sekcji Higieny Pracy znajdowało się 216 zakładów pracy w powiecie koszalińskim, w których zatrudnionych było 9392 pracowników. W przekroczeniach normatywów higienicznych pracowało 675 pracowników. Profil działalności w poszczególnych gminach w stosunku do roku 2020 nie uległ zmianie.

W 2021 roku przeprowadzono 37 kontrole sanitarne w 30 zakładach pracy, znajdujących się w powiecie koszalińskim, w których zatrudnionych było 1246 pracowników. W toku postępowania administracyjnego wydano w sumie 15 decyzji administracyjnych oraz wystawiono siedem decyzji płatniczych. Wydano decyzje nakazujące wykonanie m.in. pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia oraz czynników uciążliwych, doprowadzenia do należytego stanu technicznego pomieszczeń higieniczno-sanitarnych.

5.2. Ocena narażenia zawodowego na czynniki szkodliwe w środowisku pracy

Na podstawie wyników pomiarów środowiskowych ustalono liczbę pracowników narażonych na czynniki szkodliwe występujące w zakładach pracy na terenie powiatu. W porównaniu z rokiem ubiegłym przedstawia się to następująco:

Rok	Liczba osób pracujących w przekroczeniach normatywów higienicznych ogółem	Hałas	Pył	Substancje chemiczne	Drgania mechaniczne
2020	675	673	0	2	0
2021	690	690	0	0	0

Liczba pracowników wykonujących pracę w przekroczeniach normatywów higienicznych zwiększyła się w stosunku do roku poprzedniego, co spowodowane jest najprawdopodobniej wprowadzeniem np. zmian technologicznych, organizacyjnych lub środków technicznych

wpływających na obniżenie ich stężeń/natężeń. Ponadto wzrost zapotrzebowania na wykwalifikowanych pracowników produkcyjnych wpływa na innowacyjność wielu przedsiębiorstw, a w konsekwencji staje się źródłem wielu zmian i działań organizacyjnych, przy jednoczesnej poprawie wydajności oraz jakości pracy.

W zakładach pracy, w których występowało narażenie na hałas pracownicy wyposażeni zostali w odpowiednio dobrane ochronniki słuchu (Bilsom, Peltor H6, H9). Strefy pracy zagrożonej hałasem oznakowano znakami nakazującymi stosowanie ochronników słuchu.

5.3. Ocena narażenia zawodowego na czynniki rakotwórcze i mutagenne w środowisku pracy

W 2021 roku pod nadzorem Sekcji Higieny Pracy znajdowało się ogółem 51 zakładów pracy, w których występowało narażenie na czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym. Ogółem stwierdzono 21 osoby, w tym pięć kobiet i 16 mężczyzn wykonujących prace w narażeniu na czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym. Narażenie zawodowe na czynniki rakotwórcze występowało w kontakcie z chromianami i dichromianami, benzenem, związkami niklu, pyłem drewna, promieniowaniem jonizującym. Nieprawidłowości w ww. zakresie nie stwierdzono.

Szczególną uwagę w trakcie przeprowadzanych czynności kontrolnych zwracano na prowadzenie przez pracodawców rejestrów prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, oraz prowadzenia rejestrów pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym. Weryfikowano również realizację obowiązku przekazywania przez pracodawców do Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, doposażenia pracowników w odpowiednie środki zabezpieczające przed nadmiernym narażeniem na działanie czynników rakotwórczych. Analizowano w instrukcje stanowiskowe bhp w zakresie zasad postępowania w razie powstania nie przewidzianych sytuacji powodujących poważne zagrożenie dla pracowników oraz czy zapewniono pracownikom bezpieczne warunki spożywania posiłków w wydzielonych pomieszczeniach.

W zakresie szkodliwych czynników biologicznych w 2021r. kontroli nie przeprowadzano.

5.4. Ocena narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne w środowisku pracy

Na terenie powiatu koszalińskiego w roku 2021 w zakresie narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne przeprowadzono cztery kontrole sanitarnych w czterech zakładach. W skontrolowanych zakładach pracy w narażeniu na działanie szkodliwych czynników biologicznych pracę wykonywało 136 pracowników. W związku z przeprowadzonymi kontrolami sanitarnymi w zakresie narażenia pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne nie stwierdzono nieprawidłowości.

5.5 Substancje i mieszaniny chemiczne, w tym produkty biobójcze, leki cytostatyczne i prekursory narkotyków

W 2021r. w ewidencji Sekcji Higieny Pracy na terenie powiatu koszalińskiego znajdowało się 12 zakładów stosujących w działalności zawodowej niebezpieczne substancje i mieszaniny chemiczne, w tym pięć zakładów stosujących mieszaniny niebezpieczne w procesie technologicznym, cztery zakłady stosujące prekursory narkotyków w procesie technologicznym, 21 dystrybutorów (wprowadzających do obrotu) substancji i ich mieszanin.

W roku sprawozdawczym w zakresie substancji i mieszanin chemicznych w powiecie przeprowadzono dwie kontrole sanitarnych w dwóch zakładach.

Zaobserwowano wzrost świadomości pracodawcy i pracowników w związku z zagrożeniami wynikającymi ze stosowania substancji i mieszanin niebezpiecznych. Pracodawcy zapewniali właściwe środki ochrony indywidualnej oraz odzież ochronną wymaganą przy kontakcie z czynnikami chemicznymi, a pracownicy w pełni z nich korzystają.

Osoby pracujące w kontakcie z mieszaninami niebezpiecznymi posiadały aktualne orzeczenia lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy na zajmowanym stanowisku, były na bieżąco szkolone w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zapoznane z kartami charakterystyk substancji i mieszanin niebezpiecznych.

Kontroli w zakresie leków cytostatycznych kontroli w roku bieżącym nie przeprowadzono.

5.6 Nadzór nad środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi

Na terenie powiatu koszalińskiego nie odnotowano żadnego podmiotu wprowadzającego do obrotu środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne.

5.7. Choroby zawodowe

Postępowanie administracyjne prowadzone w związku ze zgłoszeniem podejrzenia choroby zawodowej to proces długotrwały. Warunkiem uznania choroby zawodowej była praca w narażeniu zawodowym, tj. w kontakcie z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, występującymi w środowisku pracy osoby poszkodowanej, albo w związku ze sposobem wykonywania pracy przez poszkodowanego (wynikającym z technologii i organizacji jego stanowiska pracy).

W 2021 roku wydano cztery decyzje dotyczące chorób zawodowych względem osób zamieszkujących powiat koszaliński dotyczące w dwóch przypadkach choroby zakaźnej – boleriozy oraz w dwóch przypadkach zespołu cieśni w obrębie nadgarstka.

W roku sprawozdawczym wpłynęły trzy nowe zgłoszenia podejrzeń chorób zawodowych u osób zamieszkujących powiat koszaliński.

5.8. Działalność profilaktyczna

W zakresie promocji zdrowia pracownicy Sekcji Higieny Pracy w trakcie przeprowadzania czynności kontrolnych w zakładach pracy prowadzili rozmowy z pracodawcami i pracownikami, uświadamiając ich o istniejących zagrożeniach wynikających z wykonywania pracy w narażeniu

na szkodliwe czynniki dla zdrowia w środowisku pracy na zajmowanych stanowiskach. Szczególną uwagę zwracano na konieczność zapewnienia przez pracodawców i stosowania przez zatrudnionych pracowników na podstawie umowy o pracę środków ochrony indywidualnej oraz odzieży ochronnej i roboczej. Zwracano również uwagę na przestrzeganie obowiązujących przepisów prawa w zakresie zakazu palenia wyrobów tytoniowych oraz e-papierosów w zakładach pracy.

Przeciwwskazań do wykonywania pracy w roku sprawozdawczym na zajmowanych stanowiskach pracy nie stwierdzono.

W związku z ogłoszonym stanem epidemii zwracano szczególną uwagę na przestrzeganie reżimu sanitarnego przez pracodawców i pracowników w kontrolowanych zakładach pracy pod kątem udostępniania odpowiednich środków dezynfekcyjnych, rękawic, maseczek, przyłbic, zachowaniem bezpiecznego dystansu między pracownikami. W związku z powyższym podjęto działania profilaktyczne w formie dystrybucji plakatów informacyjnych oraz broszur informacyjnych.

Dystrybuowano również materiały informacyjne w zakładach pracy udostępnione w celu promocji zdrowia i bezpiecznych warunków pracy. Złożono zamówienie na materiały promocyjne w związku z ogłoszoną w 2021 roku przez CIOP kampanią „Dźwigaj z głową” – materiały zostaną dostarczone w 2022 roku.

6. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Stosownie do zapisów ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w zakresie sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, w 2021 roku organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej szczebla powiatowego, zajmowały stanowiska pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych m.in. w sprawie:

- projektów dokumentów: programów, strategii, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego oraz innych dokumentów, opracowywanych i przyjmowanych przez organy administracji, obejmujących tereny województwa zachodniopomorskiego, w tym m.in. tereny gmin i powiatów;
- uzgadniania warunków zabudowy i zagospodarowania terenu;
- uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących w szczególności budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych;
- uczestniczenia w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych.

Ocena dokonywana pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczyła m. in. przedsięwzięć inwestycyjnych takich jak: obiekty użyteczności publicznej, oświaty, wychowania i nauczania, opieki zdrowotnej, społecznej i socjalnej, handlu, usług, turystyki oraz budynków zamieszkania zbiorowego.

Podstawowymi zadaniami realizowanymi w ramach działalności Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w roku 2021 podobnie jak w latach poprzednich było przestrzeganie wymagań higienicznych i zdrowotnych w projektowanych i przekazywanych do użytkowania obiektach budowlanych. Zadania te realizowane były poprzez opiniowanie dokumentacji projektowej oraz uczestnictwo w przekazywaniu do użytkowania nowych obiektów

budowlanych. Ponadto prowadzono nadzór nad warunkami higieny środowiska powiatu, poprzez prowadzenie uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji w prognozie oddziaływania na środowisko oraz uwarunkowań środowiskowych zgody na realizację przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koszalinie uczestniczyli w dopuszczeniu do użytkowania 21 obiektów nowych, modernizowanych lub zmieniających sposób użytkowania. Ważniejsze realizacje, to m. in.:

- „Rozbudowa budynku Ochotniczej Straży Pożarnej Wyszewo dz. nr 211 gm. Manowo”;
- Rozbudowa, przebudowa i remont budynku użyteczności publicznej – Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mielnie wraz z budową drenażu i przebudową zewnętrznej instalacji kanalizacji deszczowej;
- Budowa sali gimnastycznej wraz z parkingiem i drogą dojazdową oraz przebudową części budynku gimnazjum” - w zakresie zaplecza istniejącej sali gimnastycznej;
- Przebudowa, budowa, remont obiektów sportowych i elementów im towarzyszących w ramach zadania pod nazwą „ Utworzenie Centrum Turystyczno-Rekreacyjnego na Stadionie Miejskim w Sianowie”;
- Budynek usługowo-mieszkalny wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną (działalność oświatowa – żłobek, przedszkole, kuchnia przedszkolno-caternigowa) oraz rozbiórka istniejącego obiektu w Starych Bielicach;
- Budynek Centrum Promocji Rybactwa w Mielnie;
- Budowa parkingu buforowego wraz z budynkiem usługowo- handlowym i wiatą na wózki, stacji transformatorowej, stacji paliw. Etap I budowa stacji paliw wraz z infrastrukturą techniczną oraz drogową”;
- Budowa budynku sieciarni z częścią socjalną w miejscu boksu rybackiego przeznaczonego do rozbiórki w Unieściu.

Uzgodniono dwie dokumentacje projektowe dotyczące przedsięwzięć budowlanych oraz adaptacji, modernizacji i przebudowy obiektów użyteczności publicznej m.in. projekt budowlany budowy stacji uzdatniania wody wraz z infrastrukturą techniczną i nowym ujęciem wody oraz budową odcinka sieci wodociągowej i odcinka kanalizacji tłocznej w miejscowości Cieszyn gm. Biesiekierz działki nr 4/20 i 98 obręb 0042 Cieszyn.

Wydano postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania dotyczące wniosku o udzielenie zgody na usytuowanie wyrzutni powietrza na poziomie terenu dla wentylacji oddymiającej garażu, o funkcji awaryjnej do usuwania dymu z kubatury garażu podziemnego podczas pożaru, na działce n 321 obręb Mielno w trybie § 152 ust.8 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2019r. poz. 1065 ze zm.).

W minionym roku wydano siedem opinii w sprawie konieczności sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko, opinie dotyczyły m.in.:

- „Farma fotowoltaiczna Wietrzno o mocy do 140 MW,
- Ośrodek Hodowli Ryb Łososiowatych “Dunowo”,

- „Budowie Elektrowni Słonecznej wraz z infrastrukturą towarzyszącą w miejscowości Karsinka, Gmina Polanów (proj. Karsinka II)”
- „Budowa kompleksu hotelowo – apartamentowego z usługami i infrastrukturą towarzyszącą w miejscowości Łazy,
- „Budowa i eksploatacja elektrowni słonecznej na powierzchni do 70 ha wraz z infrastrukturą towarzyszącą w województwie zachodnio-pomorskim, powiecie koszalińskim, gminie Polanów, obrębie ewidencyjnym Żydowo.

Wydano 20 opinii, dla których nie stwierdzono potrzeby opracowania raportu, biorąc pod uwagę rodzaj przedsięwzięcia, wielkość emisji, wpływ na zdrowie ludzi, analizę możliwych konfliktów społecznych. Planowane przedsięwzięcia obejmowały m. in. przedsięwzięcia pn.:

- „Budowa dwóch niezależnych farm fotowoltaicznych o mocy do 1 MW każda wraz z odrębną infrastrukturą techniczną obręb 0051 Szczeglino ”.
- „Budowa odnawialnego źródła energii w postaci instalacji fotowoltaicznej o mocy 4,5 MWp” zlokalizowanej w Gminie Biesiekierz, obręb Biesiekierz,
- „Budowa trzech budynków zakwaterowania turystycznego ozn. A, B i C typu: Aparthotel w mieście Mielno,
- budowa dwóch urządzeń wodnych umożliwiającego pobór wód podziemnych z utworów czwartorzędowych na terenie działki nr 4/20 w obrębie ewidencyjnym Cieszyn,
- „Rozbudowa drogi woj. Nr 167 na odcinku od km 16+200 do km 16+600 wraz z budową mostu k/m Zaspy Wielkie w km 16+375, na działkach nr 297/1 obręb Niedalino, gmina Świeszyno oraz nr 507 obręb Buczek, gmina Białogard,
- „Przebudowa i remont drogi powiatowej nr 3543Z Skibno- Wierciszewo”.

Wśród uzgadnianych inwestycji znaczny procent stanowiły: inwestycje liniowe realizowane w ramach modernizacji, rozbudowy i uzupełnienia istniejącej infrastruktury powiatu: sieci wodociągowe i drogi, również urządzenia do poboru wody głębinowej, uzgadniano również budynki usługowe wraz z infrastrukturą. Przeważające były wnioski dotyczące farm fotowoltaicznych.

W 2021r. w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dokonano siedem uzgodnień dotyczących zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektów dokumentów strategicznych oraz wydano siedem opinii dotyczących oceny projektów dokumentów wraz z prognozami oddziaływania na środowisko.

Wydano również trzy decyzje umarzające w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektu budowlanego. Wystosowano cztery stanowiska dotyczące wydania zawiadomień o braku sprzeciwu w sprawie zgodności wykonania obiektu budowlanego z dokumentacją projektową.

7. HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

Do zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej należał nadzór oraz kontrola w zakresie:

- warunków do utrzymania higieny w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych,

- zapobiegania wszelkim zagrożeniom fizycznym, chemicznym i biologicznym wynikającym ze specyfiki pracy ucznia we wszystkich typach szkół, ze szczególnym zwróceniem uwagi na: ocenę zgodności mebli szkolnych z Polską Normą oraz dostosowanie mebli (stoły i krzesła) do wzrostu uczniów,
- ocenę tygodniowego rozkładu zajęć lekcyjnych uczniów,
- prawidłowego oświetlenia stanowiska pracy ucznia,
- oceny profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej w szkołach,
- gospodarki substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach,
- warunkami do prawidłowej organizacji wychowania fizycznego;
- wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży.

7.1 Działalność pokontrolna i higiena procesu nauczania

W 2021r. Państwowa Inspekcja Sanitarna w Koszalinie posiadała w swojej ewidencji ogółem 504 placówki, w tym na terenie powiatu 287 placówek (109 stałych oraz 178 sezonowych), których działalność związana była z pobytem dzieci i młodzieży. W stosunku do roku ubiegłego zwiększyła się liczba placówek sezonowych będących w ewidencji (w 2020 było ich 149). Pod nadzorem znajdowało się: osiem żłobków, 18 przedszkoli/innych form wychowania, 25 szkół podstawowych funkcjonujących samodzielnie, jedno liceum, jedna szkoła branżowa I stopnia, trzy zespoły szkół (Polanów, Iwęcino, Bonin), w tym warsztat i internat, dwa specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze (Warnino, Bobolice), jedna placówka opiekuńczo-wychowawcza z pobytem całodobowym w Starych Bielicach, jeden młodzieżowy ośrodek wychowawczy z pobytem całodobowym w Polanowie, 49 placówki wsparcia dziennego w tym, świetlice oraz placówki sezonowe w oparciu o elektroniczną bazę MEN (łącznie 178 turnusów wypoczynku zimowego i letniego).

Przeprowadzono w tej grupie łącznie 120 kontroli, w tym 48 kontroli w placówkach znajdujących się na terenie powiatu koszalińskiego.

Kontrole nie wykazały budynków oświatowych, które byłyby nieprzystosowane pod względem technicznym do prowadzenia swej działalności oświatowo-wychowawczej. W części placówek pomimo, że stan techniczny pomieszczeń i ich wyposażenie przez lata użytkowania i niedofinansowania uległ zdekaptalizowaniu, nie było uwag co do bieżącej czystości pomieszczeń. Przeprowadzenie w niektórych obiektach remontów kapitalnych w sposób istotny poprawiłoby ich stan sanitarno-techniczny i zapewniłoby łatwość utrzymania w nich czystości i porządku.

W 2021r. wydano ogółem trzy decyzje, w tym dwie decyzje-opinie (Placówka Wsparcia Dziennego w Mielnie, Przedszkole Publiczne w Starych Bielicach), jedną decyzję administracyjną na przywrócenie liczby dzieci uczęszczających do placówki zgodnie z wydaną opinią sanitarną na publiczne przedszkole w St. Bielicach. Decyzji administracyjnych na poprawę stanu technicznego w okresie sprawozdawczym nie wydawano.

Nałożono jeden mandat karny na kwotę 500 zł za brak porządku i czystości w pomieszczeniach niepublicznego żłobka w Starych Bielicach. W związku z prowadzonym postępowaniem administracyjnym wydano siedem decyzji płacniczych na łączną kwotę 1317zł.

Na wniosek stron wydano wymagane przepisami prawa oświatowego trzy opinie sanitarne w zakresie spełnienia bezpiecznych warunków sanitarnych wraz z otoczeniem do prowadzenia działalności dla dwóch przedszkoli oraz jednego oddziału przedszkolnego w Zespole Szkół w Polanowie.

W 2021r. do PSSE w Koszalinie wpłynęły ogółem cztery interwencje, w dwóch w żłobkach dotyczące występowania wśród dzieci zachorowań z objawami ze strony przewodu pokarmowego, w jednym żłobku braku porządku i czystości, higieny osobistej przy przewijaniu dzieci, niewłaściwie mytych, nie wyparzanych z nalotem pleśni butelek do picia, braku dezynfekcji przewijaka, uszkodzonych mebli w placówce, złego stanu sanitarnego namiotu przy placówce, z którego korzystają dzieci, w kolejnym żłobku brudnego zewnętrznego namiotu, niezabezpieczonych kabli w sali zabaw oraz nie przestrzegania liczby dzieci w salach. Dwie interwencje uznano za zasadne. Kontrole w zakresie dolegliwości ze strony układu pokarmowego u dzieci prowadzone były wspólnie z sekcją HŻŻiPU.

W roku 2021r. na terenie powiatu, w placówkach oświatowo – wychowawczych oraz wypoczynku dzieci i młodzieży, nie było prowadzone dochodzenie epidemiologiczne w związku ze zgłoszeniem zbiorowego zachorowania wśród dzieci z objawami ze strony przewodu pokarmowego.

We wszystkich nadzorowanych na terenie powiatu koszalińskiego placówkach oświatowych zastosowano się do obowiązującego całkowitego zakazu palenia wyrobów tytoniowych na ich terenie - nie funkcjonują palarnie, a także umieszczone były w widocznych miejscach odpowiednie oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie palenia tytoniu.

Dokonano kontroli w zakresie higienicznej oceny rozkładów zajęć lekcyjnych w szkołach. Ocenie poddano 13 planów lekcji w dwóch szkołach podstawowych. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Rozkłady zajęć lekcyjnych uwzględniały równomierne obciążenie uczniów zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia, występowało zróżnicowanie zajęć w każdym dniu tygodnia oraz możliwości psychofizyczne w zakresie podejmowania intensywnego wysiłku umysłowego w ciągu dnia. Ponadto w planach uwzględnione były przerwy międzylekcyjne 10 minutowe oraz dłuższe przerwy międzylekcyjne na spożycie posiłków (15 i 20 minutowe). Zapewniono uczniom w szkole miejsca na pozostawienie części podręczników i przyborów szkolnych (indywidualne szafki dla uczniów).

Dokonano oceny dostosowania mebli edukacyjnych do wzrostu dzieci i młodzieży. Analizę przeprowadzono w trzech placówkach (przedszkolu i dwóch szkołach podstawowych), łącznie ocenie poddano 149 stanowisk pracy dzieci i uczniów w dziewięciu oddziałach. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Na stanie placówek były meble z certyfikatami bezpiecznego użytkowania. Oznaczone i zestawione prawidłowo, dostosowane do wymagań ergonomii.

W 2021r. w nadzorowanych placówkach szkolnych i przedszkolnych nie stwierdzono zagęszczenia w grupach przedszkolnych i w klasach w szkołach. Kontrole w obiektach szkolnych przez pracowników Sekcji Higieny dzieci i młodzieży prowadzone były w zakresie interwencji, kontroli tematycznych (covidowych) oraz odbiorowych.

W nadzorowanych placówkach wprowadzona i egzekwowana jest ochrona piaskownic przed zanieczyszczeniem odchodami zwierzęcymi w postaci przykryć piaskownic w czasie przerw w ich użytkowaniu, a także wygrabiania nieczystości, wymianie piasku przed

rozpoczęciem sezonu zabaw w piaskownicy. Z powyższego wymogu placówki wywiązały się bez większych zastrzeżeń.

W 2021r. z uwagi na liczne zachorowania na COVID-19 w placówkach, wydano na wniosek dyrektorów, 131 opinii na zawieszenie zajęć edukacyjnych i przejście na nauczanie zdalne dla uczniów. Przeprowadzone kontrole covidowe w placówkach potwierdziły pracę w podwyższonym reżimie sanitarnym, dyrektorzy posiadali opracowane procedury bezpieczeństwa w związku z epidemią SARS-CoV-2, zgodne z wytycznymi MEN. Stwierdzono zwiększenie świadomości personelu w zakresie utrzymania właściwego reżimu sanitarnego w tychże placówkach, poprzez codzienne mycie i dezynfekcję pomieszczeń i sprzętu, ze szczególnym uwzględnieniem sanitariatów i będących na wyposażeniu urządzeń sanitarnych, wzmoczenie reżimu sanitarnego odnośnie higieny osobistej dzieci, a także personelu obsługi. Ponadto prowadzono wywiady epidemiologiczne z pracownikami żłobków, przedszkoli i szkół oraz innych placówek oświatowych dla dzieci i młodzieży oraz z rodzicami dzieci w zakresie nakładanej kwarantanny.

7.2 Wypoczynek dzieci i młodzieży na terenie powiatu

W ramach nadzoru nad wypoczynkiem dzieci i młodzieży, w bazie Ministerstwa Edukacji Narodowej zarejestrowano ogółem 240 placówki, w tym 178 placówek wypoczynku zimowego i letniego w powiecie. Przeprowadzono 21 kontroli sanitarnych turnusów kolonijnych.

W okresie sezonu zimowego i letniego na terenie powiatu koszalińskiego nie odnotowano przypadków prowadzenia turnusów niezgłoszonych do bazy Ministra Edukacji Narodowej tzw. „dzikich”. Do Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Koszalinie nie zgłoszono interwencji na niewłaściwe warunki zakwaterowania dzieci i młodzieży. W trakcie wypoczynku w 2021r. na terenie powiatu nie odnotowano zatruć pokarmowych oraz innych zachorowań.

8. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

W roku 2021 pion Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia, Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizował na terenie powiatu koszalińskiego zadania polegające na

- realizowaniu programów edukacyjnych i kampanii społecznych w obszarze promocji zdrowia i profilaktyki chorób oraz programów rządowych i strategii ogólnokrajowych w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób,
- nawiązywaniu współpracy w zakresie realizacji zadań, ze szczególnym uwzględnieniem władz lokalnych, organów rządowych oraz organizacji pozarządowych, realizujących zadania w zakresie ochrony zdrowia,
- opracowywaniu materiałów wydawniczych i pomocy dydaktycznych związanych z działaniami programowymi i kampaniami społecznymi,
- realizowaniu zadań wynikających z przepisów o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych,
- diagnozowaniu potrzeb w zakresie realizacji badań dotyczących postaw i zachowań zdrowotnych społeczności,

- tworzeniu pozytywnego wizerunku Państwowej Inspekcji Sanitarnej w środkach masowego przekazu, w tym w mediach społecznościowych,
- zarządzaniu treścią serwisów internetowych Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- współtworzeniu oraz realizowaniu strategii komunikacji zewnętrznej dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- informowaniu społeczeństwa o najważniejszych uwarunkowaniach stanu zdrowia, zagrożeniach, zasadach i metodach zapobiegania oraz efektach prowadzonych przez jednostki organizacyjne PIS,
- prowadzeniu działań edukacyjnych i profilaktycznych w obszarze „nowych narkotyków” we współpracy z Głównym Inspektorem Sanitarnym oraz właściwymi organami i organizacjami,
- działaniach informacyjno-edukacyjnych w zakresie narażenia na radon w pomieszczeniach.

8.1 Główne programy prozdrowotne realizowane na terenie powiatu

Krajowe programy edukacyjne realizowane na terenie powiatu

1. Program edukacji ekologicznej „Skąd się biorą produkty ekologiczne”

Celem programu było zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Główne założenia programu to zrozumienie czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne, kształtowanie umiejętności wyboru produktów ekologicznych, propagowanie zdrowego stylu życia, zwiększenie wiedzy i świadomości przedszkolaków o nawykach higieniczno- zdrowotnych. Program skierowany był do dzieci przedszkolnych w wieku 5-6 lat.

Realizację programu wiązała się dystrybucją materiałów edukacyjnych do realizacji działań programowych, zamieszczanie informacji w mediach społecznościowych, prelekcje w przedszkolach z zakresu zwiększania świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych. Koordynatorzy przedszkolni w ramach realizacji działań programowych organizowali konkursy i zabawy edukacyjne z zakresu zdrowego odżywiania i ekologii.

2. Program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas IV szkół podstawowych, ich rodziców i opiekunów pt. „Bieg po Zdrowie”

Celem programu było zwiększenie wiedzy na temat zachowań prozdrowotnych w kontekście szkodliwości palenia papierosów oraz kształtowanie odpowiednich umiejętności i postaw przyczyniających się do podejmowania odpowiednich decyzji na rzecz zdrowego stylu życia.

W ramach prowadzonych działań wysyłano pisma intencyjne dotyczące realizacji działań programowych i sprawozdawczości. W szkołach podstawowych realizujących program prowadzone były prelekcje z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych i filmów/spotów edukacyjnych dla uczniów klas IV. Zwracano uwagę na profilaktykę biernego palenia tytoniu, konsekwencję zdrowotne, społeczne i ekonomiczne uzależnienia od tytoniu, zwrócono uwagę

na problem używania przez uczniów e-papierosów, przedstawiono szkody zdrowotne. Prowadzone były zajęcia z zakresu asertywności w przypadku kontaktu z osobą palącą.

3. Program edukacyjny „Trzymaj Formę!”

Program „Trzymaj Formę” skierowany był do uczniów klas V-VIII szkół podstawowych oraz ich rodziców. Odnosił się do promocji racjonalnego żywienia i aktywności fizycznej.

W ramach prowadzonych działań kierowano pisma intencyjne dotyczące realizacji działań programowych oraz dystrybuowano materiały edukacyjne do realizacji działań programowych. W szkołach podstawowych z prowadzone były prelekcje z zakresu wpływu aktywności fizycznej na zdrowie dzieci i młodzieży. Podczas prelekcji dla chętnych uczniów dokonywany był pomiar BMI na wadze z analizatorem składu ciała.

4. Program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Głównym celem programu było ograniczenie używania alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym tj. między 15 a 49 rokiem życia. Program realizowany był w ramach Projektu KIK/68 „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych” współfinansowany w ramach Szwajcarsko- Polskiego Programu Współpracy. Program adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych.

W ramach prowadzonych działań kierowano pisma intencyjne dotyczące realizacji działań programowych oraz prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych do realizacji działań programowych. W ramach realizacji programu w szkołach ponadpodstawowych prowadzone były prelekcje z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych i filmów edukacyjnych z zakresu wpływu alkoholu, tytoniu oraz środków psychoaktywnych na kobiety w wieku prokreacyjnym.

5. „Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV”

Celem programu było popularyzowanie wiedzy na temat HIV/AIDS, promocja testowania w kierunku HIV, kształtowanie postaw tolerancji wobec nosicieli wirusa HIV i chorych na AIDS, ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV oraz zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS.

W ramach prowadzonych działań kierowano pisma intencyjne dotyczące realizacji działań programowych oraz prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych do realizacji działań programowych, a także umieszczano informacje w mediach społecznościowych.

Wojewódzkie programy edukacyjne

1. Wojewódzki Przedszkolny Program Zdrowia Jamy Ustnej i Zapobiegania Próchnicy „Zdrowe zęby mamy, marchewkę zajadamy”

Celem programu było ograniczenie próchnicy zębów i kształtowanie prozdrowotnych zachowań w zakresie higieny jamy ustnej u dzieci przedszkolnych.

W żłobkach i przedszkolach realizujących program przeprowadzono prelekcje z zakresu profilaktyki próchnicy i zdrowia jamy ustnej, odbyły się projekcje bajki edukacyjnej oraz zajęcia warsztatowe z zakresu prawidłowego mycia zębów z wykorzystaniem modelu szczęki. W ramach prowadzonych działań kierowano również pisma intencyjne dotyczące realizacji działań programowych oraz prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych do realizacji działań programowych. Koordynatorzy przedszkolni w ramach realizacji działań programowych organizowali konkursy i zabawy edukacyjne z zakresu profilaktyki próchnicy.

8.2. Główne akcje realizowane na terenie powiatu:

1. Światowy Dzień bez Tytoniu 2021

Hasło przewodnie Światowego Dnia Bez tytoniu 2021 ogłoszone przez Światową Organizację Zdrowia brzmiało: „Commit to quit”, co w wolnym tłumaczeniu sugeruje zobowiązanie do zakończenia nałogu / złożenie obietnicy rzucenia palenia.

W ramach prowadzonych działań kierowano pisma intencyjne dotyczące realizacji działań programowych oraz prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych do realizacji działań programowych, a także umieszczono informacje w mediach społecznościowych.

2. Bezpieczne Wakacje

Celem akcji było propagowanie wśród dzieci i młodzieży zasad zdrowego odżywiania, spożywania zwłaszcza sezonowych warzyw i owoców, z ograniczaniem konserwowanej żywności. Zachęcano do aktywności fizycznej, kształtowania prawidłowych nawyków higienicznych, zapobiegania nałogom, propagowano profilaktykę HIV/AIDS i utrwalano zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, profilaktyka zachorowań na COVID-19.

W ramach realizacji działań przeprowadzano we współpracy z przedstawicielem Komendy Miejskiej Policji w Koszalinie prelekcje dotyczące profilaktyki chorób zakaźnych, w tym grypy i zakażeń SARS-CoV-2, szkodliwości palenia tytoniu, higieny osobistej, zasad zdrowego żywienia. Zaprezentowano filmy edukacyjne o higienie osobistej i zdrowym żywieniu oraz przeprowadzono warsztaty z wykorzystaniem planszy edukacyjnej z zakresu zasad bezpieczeństwa fizycznego, zdrowotnego i psychicznego podczas wypoczynku letniego. Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych z zakresu profilaktyki zakażeń SARS-CoV-2. Do organizatorów wypoczynku letniego wystosowano pisma intencyjne z zaproszeniami do udziału w konkursach profilaktycznych organizowanych przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Szczecinie. Zamieszczono informacje w mediach społecznościowych.

3. Światowy Dzień Rzucania Palenia 2021

Kampania adresowana była nie tylko do osób dorosłych, uzależnionych od palenia tytoniu, ale również do osób młodych eksperymentujących z papierosami i palących okazjonalnie i towarzysko oraz do osób palących przy innych osobach niepalących, w tym przy dzieciach. Celem głównym kampanii było prowadzenie działań edukacyjnych na temat szkodliwości palenia tytoniu oraz zachęcanie osób palących do zerwania z nałogiem.

W ramach realizacji programu w szkołach prowadzone były prelekcje z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych i filmów edukacyjnych z zakresu profilaktyki palenia tytoniu biernego i czynnego oraz z profilaktyki używania papierosów elektronicznych. Pisma intencyjne dotyczące realizacji działań edukacyjnych oraz dystrybucja materiałów edukacyjnych do realizacji działań programowych. Zamieszczono informacje w mediach społecznościowych.

4. Profilaktyka chorób zakaźnych- grypa

Celem było zmniejszenie zakażeń grypą, poznanie przez społeczeństwo objawów oraz sposobów jej zapobiegania.

W ramach realizacji działań edukacyjnych prowadzone były prelekcje z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych i filmów edukacyjnych z zakresu profilaktyki grypy i przeziębienia. Zamieszczono informacje w mediach społecznościowych.

5. Program edukacyjny „Znamie znam je”

Celem programu było budowanie wśród młodzieży świadomości w zakresie profilaktyki czerniaka oraz odpowiedzialnych zachowań i prozdrowotnych postaw oraz upowszechnienie wiedzy o czerniaku – nowotworze złośliwym skóry. Program skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych.

W ramach prowadzonych działań przekazano pisma intencyjne dotyczące realizacji działań programowych oraz prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych do realizacji działań programowych. Zamieszczono informacje w mediach społecznościowych.

6. Program edukacyjny „Podstępne WZW”

Głównym celem programu było podniesienie wiedzy na temat profilaktyki zakażeń HBV i HCV. Kształtowanie zachowań zdrowotnych, w tym również w zakresie przeciwdziałania chorobom zakaźnym, stanowił ważny element działań edukacyjnych w szkole. Celem programu było przekazanie wiedzy na temat ryzyka zakażeń HBV i HCV, uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki, pobudzenie do refleksji nad własnymi zachowaniami zdrowotnymi i kształtowanie prawidłowych zachowań w stosunku do osób zakażonych. Program skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych.

W ramach prowadzonych działań przekazano pisma intencyjne dotyczące realizacji działań programowych oraz prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych do realizacji działań programowych. Zamieszczono informacje w mediach społecznościowych.

7. **Bezpieczne grzybobranie**

Celem akcji było pogłębienie wiedzy rodziców i opiekunów na temat zasad bezpiecznego grzybobrania oraz zapoznanie dzieci i rodziców z okazami grzybów jadalnych, niejadalnych i trujących.

W ramach akcji zorganizowano stoisko edukacyjne oraz wystawy atrap grzybów jadalnych, niejadalnych i trujących dla dzieci, rodziców/opiekunów i kadry pedagogicznej. Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych. Celem wystawy, organizowanej już od wielu lat, było zapoznanie z tematyką profilaktyki zatruc grzybami, cechami identyfikującymi najważniejsze grzyby jadalne i podobne do nich, często z nimi mylone, grzyby trujące. Na wystawie zaprezentowane były atrapy grzybów jadalnych, niejadalnych i trujących, pogrupowanych pod kątem ich podobieństwa zewnętrznego, tak, aby łatwiej można było dostrzec różnice między nimi – czasem niezwykle subtelne. Zamieszczono również informacje w mediach społecznościowych. Zorganizowano prelekcje z zakresu bezpiecznego grzybobrania dla uczestników jesiennego wydarzenia „Prosto z lasu” zorganizowanego w Ogrodzie Botanicznym „Arboretum Karnieszewice”.

8. **Działania związane z epidemią koronawirusa**

Celem akcji było zmniejszenie zachorowań na COVID-19, poznanie przez społeczeństwo objawów oraz sposobów jej zapobiegania. W ramach prowadzonych działań przekazano pisma intencyjne dotyczące zasad postępowania i profilaktyki COVID-19, dystrybucja materiałów edukacyjnych: zakłady pracy, sklepy, galerie, apteki, miejski zakład komunikacji. Prowadzono prelekcje dla uczniów szkół oraz dzieci i młodzieży w ramach wypoczynku letniego z zakresu zasad ochrony przed COVID-19. Zamieszczono informacje w mediach społecznościowych. Dyżury telefoniczne przeprowadzanie wywiadów epidemiologicznych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Koszalinie
Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Koszalinie
ul. Zwycięstwa 136, 75-613 Koszalin
tel. 094 342-40-85; fax 094 342-53-57
<http://pssekoszalin.pis.gov.pl/> email: psse.koszalin@pis.gov.pl